

ZAHRANIČNÍ POLITIKA ČESKÉ REPUBLIKY

dokumenty

9/2006

MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ

PREZIDENT ČESKÉ REPUBLIKY

**PREZIDENT GRATULOVAL ESTONSKÉMU PREZIDENTOVI KE ZVOLENÍ
(25.9.2006)**

Prezident republiky Václav Klaus zaslal Toomasu Hendriku Ilvesovi blahopřejný dopis k jeho zvolení prezidentem Estonské republiky:

Vážený pane prezidente,

dovolte, abych Vám jménem svým i jménem občanů České republiky poblahopřál k Vašemu zvolení prezidentem Estonské republiky.

Jsem přesvědčen, že vztahy mezi Estonskou republikou a Českou republikou se budou k oboustrannému prospěchu i nadále úspěšně rozvíjet.

Přeji Vám pevné zdraví a mnoho úspěchů ve Vaší zodpovědné a náročné funkci.

S úctou

Václav Klaus

KPR

**PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
POSLANECKÁ SNĚMOVNA**

**ČLÁNEK POSLANCE JANA VIDÍMA
PŘEDSEDY VÝBORU PRO OBRANU PS PČR
NA JEHO VLASTNÍCH WEBOVÝCH STRÁNKÁCH
PAPEŽ, RADIKÁLNÍ ISLAMISMUS A POTŘEBA POLITICKÉ STRATEGIE
(22.9.2006)**

Málokterá událost dokumentuje problematičnost vztahu euro-americké oblasti k muslimskému světu tak průzračně jako reakce na papežův výrok, který se objevil v jeho přednášce o vztahu víry a rozumu. Pro zastánce strategie appeasementu a distancování se od postupu USA na Blízkém východě by hysterie, která následovala, měla být varováním: Málokterý stát je k politice USA tak kritický, jako Svatý stolec. Přesto stačila jediná záminka a papež se stal terčem útoku (zatím díkybohu spíše verbálních) muslimských extremistů. I když, extremistů – nesmyslný požadavek na omluvu podpořil třeba také pákistánský prezident a další oficiální představitelé islámských zemí.

Běsnění v muslimském světě ve mně – spíše vlažném katolíkově – vyvolalo velice silný pocit sounáležitosti s hodnotami, které v rámci západního civilizačního okruhu vyznáváme. Díky tomu jsem si uvědomil, jak snadno by v reakci na islámský fundamentalismus mohlo dojít k velmi nepěkným projevům, které by – stejně jako exponování mluvčí světa islámu ve vztahu k nám – odsoudily muslimský svět šmahem jako celek. Naštěstí je součástí hodnot, k nimž se hlásíme, také racionalita a respekt k názorům ostatních. Právě těmito principům vděčí Evropa (a severní Amerika jako její dědic) za svůj historický rozmach. Je ale potřeba říci, že k respektování odlišných názorů se bezpodmínečně váže právo na vyjádření toho svého, byť jakkoliv sporného. Pokládám proto za naprosto pomýlené úvahy o tom, že Benedikt XVI. měl brát v úvahu, jaké reakce může jeho přednáška vyvolat: Tyto názory ve skutečnosti navádějí k autocenzuře a skrze snahu o ‚politickou korektnost‘ nás vedou do nesvobody. Na svém právu vyjadřovat veřejně třeba i kontroverzní myšlenky musíme důsledně trvat.

Nemohu souhlasit ani s jiným názorem, který se objevil, totiž že v případě muslimů jde (na rozdíl od nás) skutečně o projevy náboženského citění. Faktem je, že se ve vztahu k islámskému světu v podstatě vracíme v čase a potýkáme se se společností, již úpadek v několika posledních stoletích dovedl k návratu k fanatismu a bigotnosti, které jsme i my v minulosti (a ne tak dávno) znali a snad úspěšně překonali. To je ale jen jedna část problému. Tou druhou je skutečnost, že radikální islamisté a teroristické sítě, které se o jejich základnu opírají, s touto ‚středověkou‘ povahou islámské společnosti velmi obratně manipulují s použitím nejmodernějších politických nástrojů, včetně těch, jejichž účinnost neblahým způsobem prověřily totalitární režimy 20. století. Ne tedy odlišný ‚mind-set‘, ale především obratná manipulace s ním vytváří z poměrů v islámském světě závažný politický a bezpečnostní problém, s nímž se musíme vyrovnat.

Strategie ve vztahu ke světu islámu (přesněji řečeno k regionu Blízkého východu) je v podstatě závod s časem: Zatímco radikální islamisté by rádi stáhli tuto oblast zpět kamsi do 7. století, naším cílem musí být integrovat ji co nejrychleji do současného globalizovaného světa. Nejde nám o ‚zničení nepřítele‘ - stejně jako o ně nešlo Západu během studené války, ale o jeho proměnu. Ta nemusí spočívat v přijetí západních hodnot (měli bychom však být schopni podpořit ty muslimy, kteří se tyto hodnoty rozhodnou přijmout a dále šířit), ale spíše v ustavení jakýchsi ‚operačních‘ zásad, včetně pochopení, že odlišný názor se ve 21. století vyvrací v otevřeně

diskusi a ne pálením kostelů. Jaké jsou prostředky této transformace? Intenzivní zapojení do světové ekonomiky je bezesporu jedna z cest. Možnost seberealizace, kterou rostoucí ekonomika poskytuje, redukuje počet osob, z nichž se rekrutují příznivci radikálního islamismu a terorismu. Pokud by se podařilo změnit Blízký východ tak, aby bohatství nevznikalo pouze z ropy, ale z aktivity zdejších lidí (včetně žen, které jsou dnes z veřejného života vyloučeny), došlo by k naprosto zásadnímu zlomu.

Nepředstírám, že znám odpovědi na konkrétní otázky, které potřeba strategie Západu k muslimskému světu vyvolává. Jsem ale naprosto přesvědčen o nutnosti o této strategii diskutovat a přestat předstírat, že problém ve skutečnosti neexistuje. Existuje, je závažný – ale současně řešitelný. Pod dojmem konkrétních událostí až příliš snadno zapomínáme, jak silný (nejen – ale také – vojensky) Západ, k němuž dnes našťastí patříme, je. Co potřebujeme, je jasná strategická shoda, podobná té, na jejímž základě Západ zvítězil v soupeření se sovětským komunismem, kdy všeobecný konsensus ohledně strategie zadržování mimo jiné úspěšně bránil tomu, aby v reakci na sovětský totalitarismus docházelo k extremistickým projevům a útokům na demokratické zřízení. Díky němu byla studená válka zápasem svobodného a nesvobodného světa a nikoliv orwellovským světem všeobecné beznaděje. Chceme-li zabránit tomu, aby se ze vztahu euro-atlantické oblasti k islámu stala živná půda pro nárůst extremismu, potřebujeme jasnou shodu na koncepci pro aktivity ve vztahu k tomuto problému. Opačný přístup – strkat před problémem hlavu do písku – nikdy nefungoval a fungovat nebude.

Jan Vidím

www.vidim.cz, rubrika "Jak to vidím"

**PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
SENÁT**

**ZÁVĚREČNÁ DEKLARACE MIMOŘÁDNÉHO ZASEDÁNÍ
ASOCIACE EVROPSKÝCH SENÁTŮ
KONANÉHO U PŘÍLEŽITOSTI 10. VÝROČÍ OBNOVENÍ ČESKÉHO SENÁTU
V PRAZE
(29.9.2006)**

Vedoucí delegací horních komor, kteří se zúčastnili mimořádného zasedání Asociace evropských Senátů,

- blahopřejí českému Senátu k 10. výročí jeho obnovení, oceňují jeho dosavadní úspěšnou činnost a přejí mu, aby i nadále zastával důstojné místo na české i evropské politické scéně;
- konstatují, že existence bikamerálních parlamentů přispívá k rovnováze institucí, ke zlepšení kvality legislativy i efektivity celého legislativního procesu, zároveň umožňuje i lepší výkon zákonodárných a kontrolních funkcí příslušejících parlamentu a také umožňuje úplnější reprezentaci různých skupin;
- vítají rozhodnutí Evropské komise předávat přímo národním parlamentům všechny své nové návrhy a konzultační dokumenty, vyjadřují naději, že nový způsob komunikace přispěje k zjednodušení evropské legislativy a k jejímu přiblížení občanům a vyzývají Komisi, aby brala co nejvíce v úvahu názory národních parlamentů, především ty týkající se dodržování principů subsidiarity a proporcionality;
- zdůrazňují potřebu dalšího rozvoje spolupráce mezi národními parlamenty na poli kontroly principů subsidiarity a proporcionality;
- vyjadřují pevné přesvědčení, že 9. zasedání Asociace, které bude v roce 2007 hostit rumunský Senát, přinese stejně jako předchozí setkání zajímavou a podnětnou diskusi.

Senát

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

**PROJEV PREMIÉRA MIRKA TOPOLÁNKA
NA VÝROČNÍ PORADĚ VEDOUCÍCH ZASTUPITELSKÝCH ÚŘADŮ ČR
V ČERNÍNSKÉM PALÁCI
(7.9.2006)**

Vážené dámy, vážení pánové,

v první řadě mi dovoluji, abych Vám jménem vlády ČR poděkoval za vaši každodenní práci v české zahraniční službě. Především pro menší státy, jakým je Česká republika, je viditelná, aktivní a zřetelně formulovaná zahraniční politika jednou z cest, jak se lépe prosadit v současném systému mezinárodních vztahů. V tomto smyslu je Vaše role nezastupitelná.

Vláda, v jejímž čele stojím, se díky vnitřní politické situaci rozhodla požádat o časově omezený mandát. **To však zejména na oblast zahraniční politiky nemůže a nesmí mít žádný dopad.** Zahraniční politika je věcí dlouhodobou, jejími hlavními charakteristikami jsou kontinuita, konzistence, předvídatelnost, důvěryhodnost. Tyto parametry hodlá moje vláda naplňovat. Budeme navazovat na vše dobré, co vykonaly vlády minulé, cílem zahraniční politiky bude dostát našim závazkům a roli v EU a NATO, přispívat k politické stabilitě a ekonomické prosperitě naší země a hájit naše národní zájmy. Chceme politiku v maximální možné míře konsensuální. Věřím, že se nám podaří zlepšit komunikaci v oblasti zahraničně politického směřování naší země mezi všemi ústavními aktéry, kteří se podílejí na jeho formulování.

Dovoluji mi, abych se po tomto obecném úvodu dotkl několika vybraných bodů, které v zahraničně-politické agendě považuji za důležité.

Předsednictví ČR v EU

Za prioritní otázku v současném a střednědobém rámci české zahraniční politiky považuji **přípravu českého předsednictví v Radě Evropské unie na jaře 2009. Předsednictví v Radě EU bude pro náš stát, respektive zahraniční službu zatěžkávací zkouškou spojenou s mnoha povinnostmi.** Česká republika se stane teprve druhou z nových členských zemí, která bude muset zvládnout jeden z nejdůležitějších a nejnáročnějších úkolů vyplývajících z našeho členství v EU.

Současná vláda si je vědoma nároků kladených na státní správu v souvislosti s přípravou a výkonem funkce předsednictví v Radě EU a zasadí se o včasnou implementaci organizačních, personálních a finančních požadavků na státní správu, zejména v období přípravy, ale i v době vlastního výkonu funkce předsednictví v Radě EU. Zajištění kontinuity a dodržení časového i obsahového rámce organizačních i vzdělávacích příprav považujeme za jeden z našich prvotních úkolů.

Pro úspěšné zvládnutí přípravy a samotný výkon funkce předsednictví je třeba v dostatečném časovém předstihu zajistit efektivní koordinaci. Roli koordinátora bude plnit vládní zmocněnec pro přípravu českého předsednictví, který bude svou činnost vykonávat v gesci Úřadu vlády a bude přímo odpovědný premiérovi. Domníváme se, že v dané situaci je toto řešení institucionálně nejlepší.

Pokud jde o obsahovou přípravu předsednictví, na té je potřeba začít pracovat okamžitě. Domníváme se, že politickým vkladem České republiky v době jejího předsednictví by měla být především konzistentní snaha o plnou liberalizaci vnitřního trhu unie a faktické naplnění obecného principu čtyř svobod. Tato priorita je do velké míry dána i načasováním chodu evropské agendy. Naše předsednictví bude v jeho první polovině významně poznamenáno průběžným vyhodnocováním Lisabonského

procesu, zahájením debaty o reformě Společné zemědělské politiky, která zároveň odstartuje diskusi o principech a formě následující finanční perspektivy EU.

Další případné programové priority našeho předsednictví se přirozeně odvíjejí od našich dlouhodobých politik vůči EU .

Budoucnost EU

Příští rok uběhne padesát let od podpisu Římské smlouvy. Unie chce tohoto výročí využít ke shrnutí a připomenutí hodnot, na nichž stojí evropský projekt přijetím symbolické deklarace. **Pro nás je toto výročí příležitostí aktivně přispět k obecnému směřování Unie tak, aby bylo v co největším možném souladu s dlouhodobými prioritami české zahraniční politiky a našimi národními zájmy.** Naše pozice by měla odrážet realistický pohled na proces evropské integrace i na chod Unie samotné, v níž se mísí liberalizující i regulující prvky, spolupráce i přirozený střet zájmů členských států. Soustředme se především na obsah, na konkrétní politiky, na to, co nám EU může přinést, na výhody vzájemné spolupráce. Méně důležité jsou diskuse o formě, resp. institucionálním uspořádání EU, a to tím spíše, že často nemají žádný výsledek.

Jedním z témat, která by dle vlády ČR, **měla hrát zásadní roli při diskuzi o budoucnosti EU, je otázka zajištění energetické bezpečnosti.** Evropská unie jako celek i jednotlivé členské státy nejsou v oblasti energetických dodávek soběstačné. Otázka energetické bezpečnosti je pro nás zásadní z hlediska zlepšení stability vnitřního trhu EU a sousedních zemí i z hlediska strategické role, kterou energie bude hrát při dosahování dalších politických cílů. Z tohoto důvodu si naši velkou pozornost zaslouží závěry současného finského předsednictví EU, které akcentuje problematiku vzájemné energetické a investiční závislosti a to i v kontextu vnějších vztahů EU, zejména s Ruskem.

Vláda ČR bude podporovat další rozšiřování EU, neboť jsme přesvědčeni, že tím zásadně přispíváme k šíření stability a prosperity v evropském prostoru. **Otázka rozšíření nesmí zůstat na pozadí širší debaty o budoucnosti EU. Jsme přesvědčeni, že bez ohledu na další osud Smlouvy o ústavě by Evropská unie měla najít způsob, jak efektivně fungovat i s větším počtem členů, než je tomu dnes.**

V lednu příštího roku se novými členy EU stanou **Rumunsko a Bulharsko.** Věříme, že termín jejich vstupu bude dodržen a bude vyplývat z kladného doporučení závěrečné hodnotící zprávy Evropské komise, která má být publikována v nadcházejících týdnech.

Zvláštní pozornost bude vláda ČR věnovat **průběhu negociačního procesu s Chorvatskem a Tureckem.** Perspektiva tureckého členství i samotný průběh negociací, který je bedlivě sledován zeměmi ve středomořském i blízkovýchodním sousedství EU, se stane katalyzátorem vztahů této oblasti k Unii, ale bude také katalyzátorem debat budoucího směřování EU samotné.

Rok 2006 je svým způsobem kritickým obdobím pro státy jihovýchodního Balkánu, neboť většina z nich řeší velmi citlivé otázky svého státně-správního uspořádání. Jde o referendum o nezávislosti v Černé Hoře, či jednání o budoucnosti Kosova, jejichž výsledek může mít negativní dopad na situaci v Srbsku, ve smyslu možné radikalizace tamějších vnitropolitických sil. Bosna a Hercegovina stojí před parlamentními volbami i dokončením rozsáhlých reforem, jímž je podmíněno uzavření asociační dohody s EU. Není třeba zdůrazňovat, že pro tuto oblast, která je stále potenciálním zdrojem násilí a neklidu v Evropě, je úzké napojení na evropské struktury v rámci stabilizačního a asociačního procesu významným motivačním a

stabilizačním faktorem, který přispívá k úspěšnému završení reformního snažení v těchto státech. Jakýkoliv ústup z dnešní stabilizační politiky EU - například v důsledku diskuse o budoucím uspořádání unie - by bylo hazardem s úsilím i politickým kapitálem, který země Východního Balkánu investovaly do svého procesu transformace.

Ze stejných důvodů podporujeme společný postup EU vůči jejímu nejbližšímu okolí v rámci tzv. politiky sousedství. Chceme, aby se stala nástrojem, který napomůže stabilitě a prosperitě těchto oblastí, a tudíž i stabilitě EU. Vstupem do EU jsme získali nové sousedy a ČR jako člen EU musí také přijmout spoluzodpovědnost za blízké okolí EU, přispět k rozvoji sousedských vztahů k tomuto „blízkému sousedství“ i k jeho stabilitě a bezpečnosti. To se týká zemí Maghrebu, Mashreku, Blízkého a Středního východu. Zde je navíc možno – v pozměněné podobě a pouze částečně – zužitkovat i ozvuky některých vazeb z dob bývalého Československa.

Kvalitní bilaterální politika – základ úspěšné zahraniční politiky

Vám, jako zkušeným diplomatům nemusím jistě připomínat, že síť kvalitních bilaterálních vztahů jsou pro náš stát a jeho váhu na mezinárodní úrovni nenahraditelnou hodnotou. Proto bude vláda ČR dbát na to, aby se naše dvoustranné vztahy rozvíjely a vytvářely tak solidní základ pro naše působení na multilaterální úrovni. Jsem si vědom toho, že v dnešním světě se značná část zahraničně politického dění odehrává v rámci mezinárodních a nadnárodních politických, ekonomických a bezpečnostních organizací. Měli bychom však mít na paměti, že multilaterální organizace nejsou samy o sobě cílem ani hodnotou. Vnímáme je jako prostředek dosažení našich zahraničně politických cílů, jako platformy interakce a spolupráce s našimi partnery, které jim dodávají onu přidanou hodnotu.

Transatlantická vazba, boj proti terorismu

Nedělitelnost euroatlantického bezpečnostního prostoru a nezbytnost posilování transatlantického jádra západní civilizace našla pro ČR konkrétní výraz v nedávném zájmu amerických spojenců umístit na našem území část protiraketového obranného systému. Tento obranný systém je odpovědí na nový charakter bezpečnostních hrozeb a mezinárodněpolitických rizik, které musí každá odpovědně koncipovaná strategie obranné politiky předvídat. Terorismus a šíření technologií zbraní hromadného ničení je zásadním problémem pro celý svět. Rozmístění raketových základen v některých evropských zemích povede ke zlepšení celkové bezpečnostní ochrany nejen pro ČR, ale i pro celý evropský kontinent.

Výstavba protiraketového deštníku je v souladu s našimi závazky v rámci bezpečnostní a obranné politiky v NATO i v Evropské unii. Strategie protiraketové obrany byla také součástí politiky předchozích vlád, což pokládám za daleko důležitější než nynější soukromé aktivity některých bývalých vládních činitelů, které jsou navíc poznamenány blížícími se komunálními a senátními volbami. My nehodláme obětovat předvídatelnost, věrohodnost a kontinuitu české zahraniční politiky krátkodobým politickým zájmům. Ani se nechceme zříci své ústavní povinnosti zajistit bezpečnost země a jejích občanů schováváním se za výsledek referenda. A v situaci, kdy pravděpodobně budeme požádáni pouze o umístění radaru, ztrácí referendum jakýkoli smysl. Jediným praktickým výsledkem by bylo podkopání důvěry spojenců v Českou republiku. Přitom se nám díky letité účasti našich vojáků v mnohonárodních misích NATO v Kosovu, Iráku či Afghánistánu

podařilo vybudovat pověst spolehlivého spojence. Naše další vojenská i civilní účasti v těchto oblastech bude mít i nadále naši zahraničně politickou podporu.

Lidská práva

Česká vláda bude i nadále podporovat takové zahraničně-politické kroky, které povedou k nápravě všude tam, kde jsou lidé kráceni na základních lidských právech. Tato oblast je tradiční linkou naší zahraniční politiky. Dlouholetá vlastní zkušenost se životem v totalitárním režimu nás zavazuje podporovat šíření svobody všude ve světě. Svým zásadovým postojem vůči Kubě si ČR vydobyla výjimečnou pozici mezi ostatními členy EU a jsem přesvědčen, že náš postoj je z dlouhodobého hlediska jediný správný. Česká vláda bude také nadále pokračovat v podpoře opozičních sil v Bělorusku a to nejen na státní, ale i regionální úrovni.

Ekonomická diplomacie

V poslední době jsme stále více svědky „ekonomizace“ systému mezinárodních vztahů, tedy rostoucího vlivu ekonomiky na politiku. Ekonomický zájem státu se stává rozhodujícím determinantem jeho chování na mezinárodním poli. Ekonomická síla státu a jeho obchodní politika se stávají kritériem jeho moci a významu v mezinárodním systému. **Česká republika by proto na „ekonomizaci“ systému mezinárodních vztahů měla reflektovat posílením ekonomické diplomacie nad klasicky (mocensky) pojímanou zahraniční politikou.** Pro menší stát, jakým je ČR, se efektivní ekonomická diplomacie může stát klíčovým nástrojem potenciálního úspěchu a proto je třeba ji používat coby základní nástroj české zahraniční politiky. Nezbytným předpokladem k efektivnímu působení ekonomické diplomacie však patří i vymezení a sjednocení kompetencí v oblasti marketingu a prezentace České republiky, podpory exportu, investic a cestovního ruchu. To vyžaduje nové institucionální řešení, k němuž tato vláda může položit základy.

I když jsou dnes více než dvě třetiny našeho zahraničního obchodu realizovány v rámci jednotného trhu EU, neměli bychom přehlížet záložní trhy a i tradiční mimoevropská odbytiště pro naši produkci. Tyto odbytové příležitosti **je třeba budovat a dále rozvíjet především tam, kde se pro to nabízejí skutečné možnosti, v reálném čase a s reálnými výnosy.** Uvědomujeme si rostoucí důležitost vzdálenějšího mimoevropského rozměru soustavy mezinárodních vztahů. Státy Asie, Afriky a Latinské Ameriky dnes sdružují drtivou většinu obyvatel celé planety. Řada z nich disponuje velkým ekonomickým i politickým potenciálem. V této souvislosti bych vedle ekonomické velmoci Japonska rád zmínil sledování zájmů ČR v oblastech rostoucí ekonomické prosperity. Patří sem nejen nejlidnatější státy světa, jakými jsou **Čína a Indie**, ale také země s velkou ekonomickou dynamikou jako státy jihovýchodní Asie a země patřící k důležitým ekonomickým uskupením, jakým je např. Mercosur. Úroveň našich vztahů s těmito zeměmi nepovažujeme za dostatečnou, chceme navazovat na existující tradice bilaterálních vztahů. Podporujeme cílevědomé vytváření dalších podmínek pro rozvoj vzájemně výhodných vztahů především v ekonomické oblasti, pokud tomu nebudou bránit závažné politické nebo bezpečnostní důvody.

Rozvojová pomoc

Celá řada států tzv. třetího světa se potýká s naléhavými sociálními, politickými, ekonomickými, ekologickými a dalšími problémy, které mohou být potenciálními zdroji nestability, konfliktů, migrace a dalších rizikových jevů.

V budoucnu se proto nesporně zvýší **význam rozvojové pomoci**, kterou ČR poskytuje zejména oblastem právě tzv. třetího světa a ležícím mimo EU. Jde o jeden z nástrojů zahraniční politiky, který umožňuje mj. budování záložních trhů mimo společný trh EU. **Efektivitu rozvojové pomoci**, coby jednoho z budoucích nosných pilířů české zahraniční politiky **však výrazně poškozuje její administrativní roztříštěnost mezi více resortů**. V současné době jsou cíle a projekty české rozvojové politiky realizovány v rámci devíti resortů. Tato situace je neudržitelná. Je nezbytné jasné institucionální vymezení organizace české zahraniční rozvojové pomoci. Jako optimální a logické řešení se vládě ČR jeví institucionální koncentrace této agendy a její legislativní řešení. I k tomu je tato vláda připravena. Případný vznik nové instituce ale nesmí znamenat navýšení počtu úředníků, ani růst administrativních nákladů.

Závěrem mi dovoluji konstatovat, že se MZV jako jeden z mála resortů rozhodlo realizovat audit svého vnitřního chodu, což vítám. S jeho závěry je nutno pracovat odpovědně, nebagatelizovat je a postupně uvádět do praxe ta doporučení, která napomohou zlepšit fungování celého úřadu a české zahraniční služby. Také k tomu je vláda odhodlána.

Úřad vlády ČR

**PROJEV PREMIÉRA MIRKA TOPOLÁNKA
NA SETKÁNÍ S VELVYSLANCI V ČR
(13.9.2006)**

Vážené dámy, vážení pánové,

v prvé řadě mi dovoluji, abych jménem vlády ČR při této mé první příležitosti setkat se celým diplomatickým sborem vyjádřil přání, aby naše země pro Vás byla vždy dobrým hostitelem a solidním partnerem.

Zároveň Vás chci ujistit, že složitá vnitropolitická situace ani časově omezený mandát, který si stanovil můj kabinet, nebude mít žádný negativní vliv na zahraniční politiku České republiky. Vláda bude svou zahraniční politiku stavět na hodnotách, jakými jsou kontinuita, konzistence, předvídatelnost, důvěryhodnost.

Prioritou bude dostát našim závazkům a roli v EU a NATO, ale také dále rozvíjet naše vztahy mimo Evropu a USA. O naší koncepci zahraniční politiky jsem již obsáhle mluvil v projevu před českými vedoucími zastupitelských misí. Jsem si jist, že Vám tento můj projev neunikl a tak nyní už budu velice stručný.

Za prioritní otázku nyní považuji **přípravu českého předsednictví v Radě Evropské unie na jaře 2009**. Domníváme se, že politickým vkladem České republiky v době jejího předsednictví by měla být především konzistentní snaha o plnou liberalizaci vnitřního trhu unie a faktické naplnění obecného principu čtyř svobod.

Jedním z témat, která budou dle vlády ČR **hrát zásadní roli při diskuzi o budoucnosti EU, je otázka zajištění energetické bezpečnosti**. Evropská unie jako celek i jednotlivé členské státy nejsou v oblasti energetických dodávek soběstačné. Z tohoto důvodu si naši velkou pozornost zaslouží závěry současného finského předsednictví EU, které akcentuje problematiku vzájemné energetické a investiční závislosti a to i v kontextu vnějších vztahů EU, zejména s Ruskem.

Vláda ČR bude podporovat další rozšiřování EU, neboť jsme přesvědčeni, že tím zásadně přispíváme k šíření stability a prosperity v evropském prostoru. **Jsme přesvědčeni, že bez ohledu na další osud Smlouvy o ústavě by Evropská unie měla najít způsob, jak efektivně fungovat i s větším počtem členů, než je tomu dnes.**

V lednu příštího roku se novými členy EU stanou **Rumunsko a Bulharsko**. Věříme, že termín jejich vstupu bude dodržen a bude vyplývat z kladného doporučení závěrečné hodnotící zprávy Evropské komise, která má být publikována v nadcházejících týdnech.

Zvláštní pozornost bude vláda ČR věnovat **průběhu negociačního procesu s Chorvatskem a Tureckem**. Perspektiva tureckého členství i samotný průběh negociací, se stane katalyzátorem vztahů této oblasti k Unii, ale bude také katalyzátorem debat budoucího směřování EU samotné.

Rok 2006 je svým způsobem kritickým obdobím pro státy jihovýchodního Balkánu, neboť většina z nich řeší velmi citlivé otázky svého státně-správního uspořádání. Vzhledem k našim historickým vazbám věřím, že budeme mít možnost přispět svým dílem ke stabilitě této citlivé oblasti Evropy. Rozhodně podporujeme stabilizační a asociační politiku EU v tomto regionu a doufáme, že bude pokračovat i přes případné diskuse o uspořádání unie.

Ze stejných důvodů podporujeme společný postup EU vůči jejímu nejbližšímu okolí v rámci tzv. politiky sousedství. Chceme, aby se stala nástrojem, který napomůže stabilitě a prosperitě těchto oblastí, a tudíž i stabilitě EU. Vstupem do EU jsme získali nové sousedy a ČR jako člen EU musí také přijmout spoluzodpovědnost za blízké

okolí EU, přispět k rozvoji sousedských vztahů k tomuto „blízkému sousedství“ i k jeho stabilitě a bezpečnosti. To se týká zemí Maghrebu, Mashreku, Blízkého a Středního východu. Zde je navíc možno – v pozměněné podobě a pouze částečně – zužitkovat i ozvuky některých vazeb z dob bývalého Československa.

Za samozřejmost pokládám, že naše členství v multilaterálních organizacích, jakými jsou EU a NATO, nijak nezpochybnuje důležitost bilaterálních vztahů s jednotlivými zeměmi. Jako malá země jsme se historicky vždy snažili o to mít co nejlepší vztahy s co největším počtem států a v této tradici rozhodně budeme pokračovat.

Prioritou naší politiky také bude dodržet naše závazky vůči spojencům i vůči celému světovému společenství, co se týká boje s terorismem. Totéž platí o prosazování politiky lidských práv.

V poslední době jsme stále více svědky „ekonomizace“ systému mezinárodních vztahů, tedy rostoucího vlivu ekonomiky na politiku. I když jsou dnes více než dvě třetiny našeho zahraničního obchodu realizovány v rámci jednotného trhu EU, nehodláme přehlížet záložní trhy a i tradiční mimoevropská odbytiště pro naši produkci. Uvědomujeme si rostoucí důležitost vzdálenějšího mimoevropského rozměru soustavy mezinárodních vztahů. Státy Asie, Afriky a Latinské Ameriky dnes sdružují drtivou většinu obyvatel celé planety. Řada z nich disponuje velkým ekonomickým i politickým potenciálem. V této souvislosti bych vedle ekonomické velmoci Japonska rád zmínil sledování zájmů ČR v oblastech rostoucí ekonomické prosperity. Patří sem nejen nejlidnatější státy světa, jakými jsou Čína a Indie, ale také země s velkou ekonomickou dynamikou jako státy jihovýchodní Asie a země patřící k důležitým ekonomickým uskupením, jakým je např. Mercosur. Úroveň našich vztahů s těmito zeměmi nepovažujeme za dostatečnou, chceme navazovat na existující tradice bilaterálních vztahů. Podporujeme cílevědomé vytváření dalších podmínek pro rozvoj vzájemně výhodných vztahů především v ekonomické oblasti, pokud tomu nebudou bránit závažné politické nebo bezpečnostní důvody.

Celá řada států tzv. třetího světa se potýká s naléhavými sociálními, politickými, ekonomickými, ekologickými a dalšími problémy, které mohou být potenciálními zdroji nestability, konfliktů, migrace a dalších rizikových jevů.

V budoucnu se proto nesporně zvýší **význam rozvojové pomoci**, kterou ČR poskytuje zejména oblastem právě tzv. třetího světa a ležícím mimo EU.

Na závěr mi dovoluji ocitovat jednoho z největších diplomatů moderní doby Henry Kissingera: V následujících týdnech nemůže být žádná krize, můj díář je již plný.

Děkuji Vám za pozornost.

Úřad vlády ČR

**STANOVISKO PŘEDSEDY VLÁDY MIRKA TOPOLÁNKA
K ZÁMĚRU VYBUDOVAT V NĚMECKU
CENTRUM PROTI VYHÁNĚNÍM
(19.9.2006)**

„Program mé vlády je ve dvoustranných vztazích k Německu orientován na současnost a budoucnost. Snahy o vybudování tzv. Centra proti vyháněním považuji za kontraproduktivní, škodící současným česko-německým vztahům, neprospívající evropské integraci ani atmosféře ve střední Evropě. Proto také považuji za nezbytné koordinovat náš postoj vůči této aktivitě s Polskem.

Rád bych dále vyzval všechny odpovědné politiky na německé straně, aby přispívali k dobrému a rovnoprávnému sousedství, partnerství a spolupráci obou států, budovali mezi občany obou zemí ovzduší vzájemné důvěry a odstraňovali zátěž minulosti.“

Úřad vlády ČR

PROGRAMOVÉ PROHLÁŠENÍ VLÁDY MIRKA TOPOLÁNKA (27.9.2006)

Preambule

Vláda České republiky v čele se svým předsedou Mirkem Topolánkem si uvědomuje složitou politickou situaci v naší zemi, která je důsledkem nejednoznačného volebního výsledku. Občanská demokratická strana jako vítězná strana v červnových volbách proto předkládá Poslanecké sněmovně i české veřejnosti programové prohlášení vlády, jejíž časový mandát bude omezen na dobu devíti měsíců do předčasných voleb, které jako jediné mohou vrátit zemi stabilní politické prostředí, vyřešit neprůchodnost Poslanecké sněmovny a přinést nové vládě jasný mandát od občanů k dalšímu směřování politického vývoje v České republice.

Vláda bude přesto ctít zásady parlamentní demokracie a plně sloužit zájmům naší země a potřebám jejích obyvatel i v časově omezeném mandátu. Aby se zablokování Poslanecké sněmovny již nemohlo opakovat, vláda předloží návrh ústavního zákona, který sníží počet poslanců ve Sněmovně o jednoho na 199, a zahájí veřejnou i odbornou diskusi na téma změn volebního zákona, který by vrátil menším stranám spravedlivé zastoupení a zároveň by garantoval vítězné většině stabilní vládní podporu.

Vláda bude Českou republiku spravovat s důrazem na zachování otevřené občanské společnosti oddané hodnotám svobody a demokracie a postavené na principech právního státu, tržní ekonomiky, sociální a ekologické odpovědnosti.

Vláda se plně hlásí k tradicím české státnosti a k integraci České republiky do bezpečnostních a nadnárodních politických struktur, jakými jsou Severoatlantická aliance a Evropská unie, které garantují bezpečnost země, aktivní zapojení do mezinárodních vztahů i zvyšování životní úrovně občanů. Vláda bude pokračovat v procesu sblížení právního řádu České republiky s legislativou Evropské unie. Vláda bude profilovat Českou republiku jako aktivního člena EU a bude klást důraz na efektivní využití všech prostředků plynoucích z fondů Evropské unie.

Vláda položí základy moderního, vstřícného a efektivního státu, který bude občanům poskytovat kvalitní, spolehlivé a snadno dostupné služby a bude silný v oblastech, v nichž je jeho funkce nezastupitelná. Naopak státní vliv nebude zasahovat do sfér, jež náleží svobodnému rozhodování občanů.

Vláda naváže na dosavadní dohody politických stran o nutné reformě důchodového systému a v jejich duchu rozpracuje do legislativní podoby hlavní parametry důchodové reformy s cílem zajistit dlouhodobou finanční stabilitu důchodového systému a posílit vazby mezigenerační solidarity.

Vláda považuje neúměrně vzrůstající státní zadlužení za alarmující, zároveň však odmítá dluhy veřejných rozpočtů skrývat pomocí různých účetních triků. Zveřejníme realistické a pravdivé údaje o státním hospodaření a stabilitě měny a předložíme průhledný a transparentní návrh státního rozpočtu, který bude z těchto nezakreslených údajů vycházet a nebude žádné ukazatele nadhodnocovat. Současně vláda předloží střednědobý fiskální výhled, který bude respektovat principy fiskálního cílení a bude v souladu s mezinárodními závazky České republiky.

Za jeden ze svých klíčových cílů si vláda klade boj s korupcí, a to i v jejích náznacích a na všech úrovních státní správy a samosprávy. Vláda plně dohlédne na důsledné vyšetření všech případů a podezření z korupce z nedávné minulosti a zasadí se o vytvoření takového společenského prostředí, které bude ke korupčnímu chování nulově tolerantní.

Vláda se chce přes svůj časově omezený mandát podílet na řešení dlouhodobých společenských, ekonomických a sociálních problémů naší země, a proto bude jednat se všemi demokratickými stranami v Poslanecké sněmovně o nejlepších východiscích, jak tyto problémy - jako vysoká nezaměstnanost, neúměrné daňové zatížení či hluboký deficit státního rozpočtu a narůstající státní dluh - řešit. Vláda si klade za cíl předložit návrhy pro řešení těchto palčivých otázek i pro dlouhodobé základy stabilní a produktivní správy věcí veřejných v naší zemi.

1. Evropská unie, mezinárodní spolupráce a bezpečnost

Vláda se zavazuje k hájení a prosazování zájmů České republiky, k aktivní, realistické a praktické zahraniční politice, respektující naši geografickou a geopolitickou realitu, projevující však i dostatek tvořivosti a ofenzivního jednání, například při obhajobě lidských práv či při vytváření příležitostí pro české podnikatelské subjekty.

Chceme přispět k takové podobě institucí a politik Evropské unie, která bude odpovídat novým výzvám 21. století a která zajistí, že půjde o projekt úspěšný. Chceme EU otevřenou, srozumitelnou lidem, demokratickou, efektivní a globálně konkurenceschopnou.

Tyto principy budeme prosazovat i při přípravě na české předsednictví Evropské unie v roce 2009. Pro jeho úspěšné obsahové a formální zajištění vláda jmenuje vládního zmocněnce pro přípravu českého předsednictví EU.

Ve vztahu k Evropské unii bude vláda prosazovat následující principy:

- podporujeme další rozšiřování EU,
- souhlasíme se společným postupem EU vůči jejímu nejbližšímu okolí a sousedům, který napomůže stabilitě a prosperitě těchto oblastí, a tudíž i stabilitě samotné EU,
- aktivně se zúčastníme diskuse o budoucí institucionální podobě EU s cílem nalézt integrační model umožňující přiblížit EU občanům a reagující na výzvy spojené s rozšiřováním EU,
- podporujeme zásadní reformy některých společných politik EU, zejména společné zemědělské politiky.

Aby Česká republika mohla v maximální míře profitovat ze svého členství v Evropské unii, budeme usilovat o co nejrychlejší ukončení všech přechodných období vůči novým členským zemím EU a zajistíme efektivní, průhledné a smysluplné využívání finančních prostředků z fondů EU. Zasadíme se o zlepšení koordinačních mechanismů evropské agendy na úrovni vlády.

Vláda bude vyváženě informovat občany o všech souvislostech členství České republiky v EU a na konkrétních úspěšných příkladech strukturální kohezní pomoci představovat praktické výhody členství.

Soustředíme se na vybudování efektivního modelu ekonomické diplomacie jako jednoho ze základních pilířů české zahraniční politiky. Posílíme úlohu „ekonomické diplomacie“ a sjednotíme postup v oblasti zahraničního obchodu, který je dosud zbytečně roztříštěn mezi mnoho vládních institucí.

V tomto rámci také jasně vymezíme a sjednotíme kompetence v oblasti marketingu a prezentace České republiky, podpory exportu, investic a cestovního ruchu tak, aby naše úsilí směřovalo ke kultivaci povědomí, že Česká republika je prosperující a kulturní zemí, která má co nabídnout zahraničním podnikatelům, investorům a turistům.

Vláda zpracuje strategii prosazování obchodně-ekonomických zájmů České republiky ve vybraných prioritních zemích jako základ proexportní politiky. Vláda bude důsledně prosazovat zájmy ČR a jejích ekonomických subjektů v rámci EU na

bázi liberálního přístupu. V rámci evropského i celosvětového obchodu budeme prosazovat uvolnění obchodních podmínek pro výrobky i služby.

Vláda položí základy sjednoceného a efektivního systému organizace humanitární pomoci a rozvojové spolupráce.

Aktivně budeme prosazovat liberalizaci světového obchodu, odstraňování bariér svobodné výměny zboží a služeb a dodržování ochrany duševního vlastnictví s tím, že tyto kroky musí být prováděny citlivě s ohledem na rozvoj nejméně vyspělých zemí světa.

V kontextu nových bezpečnostních hrozeb a rizik a z hlediska zajištění bezpečnosti České republiky vláda považuje euroatlantický bezpečnostní prostor za nedělitelný. Nezbytné je pro nás udržení a další rozvíjení transatlantické vazby mezi EU a USA. Hodláme plně využívat rámce NATO, zároveň podporujeme výraznější převzetí zodpovědnosti evropských členů NATO za společnou bezpečnost, aniž by došlo k narušení stávajícího bezpečnostního rámce.

Zároveň zahájíme nezbytnou aktualizaci strategických dokumentů obrany a bezpečnosti, a to s ohledem na dlouhodobý výhled vývoje mezinárodního prostředí s důrazem na zájmy České republiky. Vláda též přezkoumá a zváží negativní dopady plánovaného snižování obranných výdajů.

Při budování profesionální armády České republiky budeme dbát na kvalitu a efektivitu. Budeme prosazovat vyvážený rozvoj všech potřebných druhů vojsk s výrazným zaměřením na specializaci ozbrojených sil.

V rámci možností a na základě vyhodnocení zájmů České republiky budeme podporovat vojenské i civilní zapojování do mírových, stabilizačních i jiných misí organizovaných NATO, EU, OSN i dalšími mezinárodními organizacemi, jejichž je ČR členem.

Vláda si plně uvědomuje nová a zvyšující se bezpečnostní rizika ve světě, zejména v souvislosti s nebezpečím nekontrolované proliferace zbraní hromadného ničení, s porušováním zákazu vývoje a šíření jaderných technologií pro vojenské účely i s nárůstem teroristických aktivit. Ve své mezinárodní bezpečnostní politice bude vláda těmto hrozbám věnovat zvýšenou pozornost.

Vláda bude nadále podporovat kroky, které vedou k nápravě všude tam, kde jsou lidé kráceni na základních lidských právech, zejména kroky vedoucí k osvobození obyvatel vězněných, či dokonce mučených pro politické nebo náboženské postoje.

Budeme podporovat demokratizační procesy všude ve světě, zejména v Evropě a jejím blízkém okolí, jako výraz naší globální spoluzodpovědnosti. Česká republika bude prosazovat, aby požadavek určitého standardu demokracie a dodržování lidských práv byl základním východiskem společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU.

2. Občan, rodina a společnost vzdělání a kultury

Vláda bude podporovat maximálně svobodný prostor pro aktivity občanů, spolků a neziskového sektoru a dbát na dodržování všech občanských svobod a práv. Svobodu slova považujeme za základní předpoklad pro fungování demokratické společnosti. Uvědomujeme si nezastupitelnou roli nezávislých sdělovacích prostředků pro svobodnou výměnu názorů i veřejnou kontrolu státních institucí a jejich představitelů, a proto zachováme duální systém elektronických médií.

Jedním z klíčových cílů vlády pro nadcházející období bude zahájení kroků vedoucích k penzijní reformě, změny v sociálním systému povzbuzující k větší motivaci k práci a položení základů moderní flexibilní rodinné politiky.

Zaměříme se na vytvoření podmínek pro posílení soudržnosti rodiny a mezigenerační solidarity v daňovém a sociálním systému a na to, aby sociální systém byl spravedlivý a vstřícný vůči všem, kdo pomoc skutečně potřebují, ale nebyl zneužíván těmi, kdo trvale odmítají přijmout nabízenou práci.

Zřídíme proto ministerstvo práce, sociálních věcí a rodiny, kam postupně sjednotíme příslušné agendy pro oblast rodiny ve státní správě. Agenda sociálně-právní ochrany dítěte bude sjednocena v resortu MPSV. Změníme charakter sociálně-právní ochrany dětí tím, že budeme preferovat rodinnou péči před péčí ústavní.

Chceme začít stavět základy sociálního systému tak, aby byla obnovena motivace k práci, tj. aby práce za mzdu byla výhodnější než pobírání sociálních dávek. Sociální systém v našem pojetí má lidem pomoci najít druhou šanci v nesnázích, a ne se stát způsobem života.

Zvláštní pozornost budeme věnovat péči o hendikepované a zavádění zákona o sociálních službách. Budeme podporovat rozvoj individuální sociální péče, zejména zaměstnávání rodinných příslušníků a nezaměstnaných.

Budeme usilovat o účinnou ochranu občanů před diskriminací v jakékoli formě a budeme důslední při ochraně menšin. Budeme usilovat o prevenci a odstranění sociálního vyloučení.

Vláda vytvoří podmínky pro zajištění následné péče, ubytování a posléze i samostatného bydlení pro mladé lidi, kteří odcházejí z dětských domovů po dosažení plnoletosti a nemají zajištěny základní podmínky pro důstojný život. Vláda si je vědoma složité situace těchto mladých lidí, kteří nemají kde bydlet.

Vláda bude klást důraz na zvýšení kvality života seniorů. Budeme garantovat, že průměrný důchod začne dohánět 42 % průměrné hrubé mzdy.

Vláda pokládá za nespravedlivé, že maminky, které se starají o své těžce zdravotně postižené děti a ušetří státu nemalé finanční prostředky tím, že své děti neumístí do ústavu sociální péče, pobírají po dosažení důchodového věku důchody, jejichž výše je hluboko pod životním minimem. Vláda se zasadí o to, aby se důchody lidí dlouhodobě pečujících o těžce zdravotně postiženého člena rodiny zvýšily.

Zajistíme rovnoprávný přístup ke všem zařízením sociální péče o seniory. Chceme, aby péče o seniory obsahovala širokou paletu služeb, od domovů důchodců, domů s pečovatelskou službou až po různé druhy asistenční a individuální domácí péče. Klient si pak službu vybere podle svých potřeb.

Senioři nebudou nuceni vyměňovat osobní doklady. Budeme vyžadovat, aby úřady vycházely seniorům vstříc při vyřizování všech jejich záležitostí. Podpoříme rozšíření zvýhodněného vstupného pro seniory do státních kulturních objektů.

Daňový a sociální systém, který bude podporovat soudržnost rodiny, povede k vyšší míře vědomí nezávislosti rodiny na státu a bude výhodný právě pro rodiny s dětmi.

Budeme prosazovat větší flexibilitu mateřské a rodičovské dovolené a posílíme roli otce při péči o děti. Chceme položit základy systému flexibilní rodičovské dovolené, který umožní rodičům zvolit si několik délek pobírání dávek s jejich různou výší. Chceme „vícerychlostní“ mateřskou a rodičovskou dovolenou s možností rozložit si její čerpání podle potřeby až do 8 let věku dítěte.

Vláda bude více motivovat zaměstnavatele k zaměstnávání rodičů s dětmi. Prosadíme větší možnosti flexibilních pracovních úvazků a zvýšíme motivaci zaměstnavatelů k zaměstnávání rodičů vychovávajících děti. Podpoříme zlepšení služeb pro rodinu, včetně péče o dítě nerodičovskou osobou. Soustředíme se na podporu tzv. prorodinných služeb a poradenství v této oblasti.

Vláda považuje oblast vzdělávání za svou prioritu a je připravena zahájit jednání o nalezení široké shody mezi politiky, odborníky a veřejností na návrzích takových

změn, které odstraní hlavní příčiny existujících problémů, jako je např. skutečnost, že nadané děti vyrůstající v méně příznivých sociálních podmínkách končí vzdělávací dráhu mnohem dříve než jejich vrstevníci ve vyspělých zemích. Vláda zahájí takové změny ve vzdělávacím systému, které umožní každému dosáhnout co nejvyššího vzdělání v oboru podle své volby, zlepši připravenost žáků a studentů na rychle se měnící podmínky trhu práce a poskytnou jim příležitosti pokračovat ve studiu v průběhu života.

Vláda zachová bezplatné základní a střední vzdělání ve standardním rozsahu a bude pokračovat v zahájené reformě. Zajistíme rovnost podpory vzdělání, které je veřejnou službou, bez rozdílu na druh školy nebo jejího zřizovatele. Dokončíme rámcové vzdělávací programy a do jejich schválení odložíme zavedení státní maturity.

Budeme podporovat další rozvoj základních škol v malých obcích bez ohledu na velikost těchto škol. Odstraníme administrativní překážky, které brání jejich zřizování. Zahájíme zavádění alternativních vzdělávacích programů, včetně programů zaměřených na integraci hendikepovaných, sociálně vyloučených a dětí se speciálními potřebami. Připravíme rámcové vzdělávací programy v oblasti středního vzdělávání a v oborech středního odborného vzdělávání se zaměříme na posílení složky všeobecného vzdělání. Podpoříme zvýšení kvality výuky cizích jazyků i dovedností při využívání informačních technologií.

Vláda se zavazuje nezavést na veřejných vysokých školách školné, které by vytvořilo bariéru v přístupu k vysokoškolskému vzdělávání zejména pro mladé lidi z rodin s nízkými příjmy. Otevřeme však diskusi o větším zapojení soukromých zdrojů do financování vysokých škol, vědy a výzkumu. Vytvoříme podmínky pro větší zpřístupnění vysokoškolského vzdělávání a pro rozšíření nabídky studijních oborů. Snížíme sociální bariéru v přístupu k vysokoškolskému vzdělání pro studenty ze sociálně slabších rodin. Vláda mimo jiné navrhne zavést spoření na vzdělání a rozšíří vyplácení sociálních stipendií pro studenty z rodin s příjmem do 1,8násobku životního minima. Vláda zahájí kroky k postupné systémové integraci vyššího odborného vzdělávání do oblasti vzdělávání terciárního.

Navýšíme prostředky z veřejných zdrojů pro vzdělávání, vědu a výzkum. Odstraníme překážky, zejména v daňové oblasti, které dnes brání vědcům, vysokým školám a výzkumným ústavům ve větší míře získávat prostředky z evropských a soukromých zdrojů. Vláda bude podporovat vznik mezinárodních center špičkového výzkumu na území České republiky. Vytvoříme příznivější podmínky pro financování inovačního procesu a pro spolupráci malých a středních firem s vysokými školami a výzkumnými ústavy. Podpoříme programy pro návrat vynikajících českých vědců ze zahraničí.

Vláda bude pokračovat v podpoře podmínek pro rozvoj příležitostí k zájmovému vzdělávání dětí a mládeže, včetně vzdělávání v uměleckých a jazykových školách. Vláda se rovněž zaměří na podporu organizací působících v oblasti využití volného času dětí a mládeže. V rámci meziresortní spolupráce se vláda zaměří na podporu aktivit prevence sociálněpatologických jevů.

V oblasti sportu se vláda zaměří zejména na podporu oblasti „sportu pro všechny“, příležitostí ke sportování zdravotně postižených, přípravy sportovně talentované mládeže a podpory sportovní reprezentace České republiky.

Vláda vnímá kulturu, její postavení a prezentaci v mezinárodním kontextu jako jedinečnou příležitost uplatnit svébytné národní hodnoty na mapě evropské kultury. Vláda bude podporovat živý kontakt veřejnosti s kulturními statky a vytvářet podmínky k decentralizaci kultury a k co nejširší svobodné účasti občana, obce i regionu na kulturních aktivitách.

Vláda bude dbát na rovnoprávné postavení kultur menšin, podporovat porozumění mezi národními, regionálními a lokálními kulturami Evropy.

Prosadíme zvýšení podílu výdajů státního rozpočtu pro ministerstvo kultury postupně až na 1 % státního rozpočtu. Vláda prohloubí průhlednost v nakládání s veřejnými rozpočty v oblasti kultury, podpoří víceleté a vícezdrojové financování i vnímání nákladů na kulturu jako investice. Mecenášství v kultuře bude považovat za projev hodný společenského ocenění. Vláda bude důsledně dbát o to, aby k veřejným prostředkům v oblasti kultury panoval rovný a spravedlivý přístup, a nepřipustí žádné lobbistické či politické tlaky na jejich přidělování.

Budeme věnovat zvýšenou pozornost památkové péči a péči o kulturní dědictví. Vláda chce postoupit dále v nutné reformě státní památkové péče a zrovnoprávnění přístupu k památkám ve vlastnictví státním, krajském, obecním, církevním a soukromém. Navýšení finančních zdrojů pro památkovou péči bude zabezpečeno především zvýšeným čerpáním strukturálních prostředků. Vláda bude prosazovat účinný a transparentní výkon státní památkové péče, vedoucí k důsledné ochraně a zachování hmotného odkazu v souladu se závazky vyplývajícími z mezinárodních dokumentů.

Vláda bude podporovat výzkum, uchovávání, komplexní ochranu a prezentaci kulturního dědictví i současného umění v muzeích, galeriích, knihovnách, archivech a ostatních institucích i podíl profesních sdružení a nevládního sektoru. Vláda bude podporovat rozvoj divadla, hudby, literatury a výtvarného umění, ale i podmínek pro svobodu umělců a ocenění jejich tvorby.

Vláda vnímá nutnost soustavného zdokonalování legislativy v oblasti autorských distribučních práv. Vláda též považuje za významný přechod na digitální vysílání a od tohoto procesu očekává další rozvoj mediálního trhu, který povede ke zvýšení programové rozmanitosti, vzdělanosti a informovanosti občanů.

Vláda si je vědoma povinnosti uchovávat hodnoty české filmové kultury a podporovat rozvoj filmového průmyslu. Připraví právní úpravu zahrnující funkční a průhledný systém podpory české filmové tvorby s důrazem na podporu mladých a začínajících tvůrců, dokumentárních a umělecky náročných projektů.

Budeme usilovat o narovnání vztahů mezi státem a církvemi a náboženskými společnostmi, včetně ukončení ratifikačního procesu mezinárodní smlouvy mezi Českou republikou a Svatým stolcem. Zahájíme přípravu novely zákona o církvích a náboženských společnostech.

Vláda v souladu se svými smluvními závazky podpoří rozvoj mezinárodní kulturní spolupráce, aktivní účast českých subjektů v evropském kulturním prostoru a přeshraniční spolupráci, stejně jako zastoupení české kultury na světových a evropských festivalech, přehlídkách, výstavách a veletrzích.

Vláda bude usilovat o posílení mezinárodní spolupráce i v oblasti prevence kriminality cílené na kulturní dědictví a naplňování etických i právních závazků navrácení zcizených či nelegálně vyvezených movitých kulturních statků.

3. Právní stát bez korupce

Máme zájem na zvýšení bezpečnosti občanů. Toho hodláme dosáhnout prostřednictvím reformy Policie České republiky, postavené na důsledném vyšetřování trestné činnosti policistů, změně organizační struktury a systému řízení policie, zbavení policie nadbytečné administrativy a na zlepšení materiálně-technického zabezpečení policie. Proměním policejní služebny v místa důvěry a bezpečí.

Cílem vlády je zvýšit důvěru občanů v Policii České republiky. Toho chceme dosáhnout změnou stylu práce policie a systému odměňování, zlepšením pracovních podmínek pro policisty a důsledným postihem jednání neslučitelného se služební přísahou. Vláda zajistí podmínky pro stabilizaci bezpečnostních sborů a zahájí práce na institucionálním zajištění nezávislého vyšetřování trestné činnosti policistů.

Zvýšíme efektivitu činnosti složek Integrovaného záchranného systému. Budeme podporovat dostatečné materiální zabezpečení profesionálních i dobrovolných hasičů pro jejich zásahy při přírodních katastrofách a krizových situacích.

Záměrem vlády je zahájit revizi platného práva s cílem zjednodušit a zpřehlednit náš právní řád. Navrhujeme nová pravidla pro tvorbu právního řádu a vytvoříme efektivní nástroje pro odstraňování nadměrné byrokratické zátěže. Sjednocením agend Ministerstva informatiky a Ministerstva vnitra připravíme podmínky pro rychlejší zavádění e-governmentu ve veřejné správě, zrychlíme a zjednodušíme jednání občanů na úřadech. Dokončíme legislativní práce na nových základních kodexech.

Budeme trvat na důsledném a objektivním vyšetření všech případů korupce. Boj proti korupci postavíme na třech pilířích: prevenci, průhlednosti a postihu. Za tímto účelem předložíme odpovídající legislativní, institucionální a další opatření, včetně zpřísnění trestů za korupci veřejných činitelů a zavedení majetkových příznání pro osoby odsouzené za korupci.

Přijmeme opatření posilující transparentnost veřejných zakázek na všech úrovních státní správy a samosprávy, včetně právnických osob s většinovou majetkovou účastí státu nebo samosprávy. Zavazujeme se k úplnému zrušení všech druhů přestupkové imunity.

Připravíme soubor opatření, jež povedou k rychlejšímu a kvalitnějšímu rozhodování soudů. Tohoto cíle hodláme dosáhnout cestou zjednodušení procesních předpisů, změnou zákona o soudech a soudcích (posílení kárné odpovědnosti, kariérní řád), personálním auditem justice a stanovením pořádkových lhůt pro rozhodování soudů.

V rámci této činnosti provedeme analýzu účinnosti změn, které měly vést ke zkrácení délky soudního řízení (posílení apelačního principu, nová úprava obchodního rejstříku). V případě potřeby je upravíme a principy v nich zavedené posílíme, zvážíme i úpravy formulářů pro zápisy do obchodních rejstříků, a pokud to bude potřeba, navrhujeme jejich zjednodušení.

Vláda upraví justiční statistiky, aby více poskytovaly informace o reálné délce soudních řízení a umožnily přesnější srovnávání výkonnosti jednotlivých soudů.

Změnou kancelářského řádu přispějeme k zřízení justičních minitýmů, které povedou k odbřemenění soudců od administrativní činnosti.

Prosadíme větší transparentnost kárných řízení mj. tím, že budeme zveřejňovat anonymizovaná rozhodnutí kárných senátů na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti. Současně zvážíme možnost zavedení kárných tribunálů složených nejen ze soudců, ale i z odborníků z mimojustiční sféry.

Vláda zahájí diskusi o nové právní úpravě jmenování a odvolávání soudních funkcionářů tak, aby tato právní úprava respektovala názor Ústavního soudu ČR a současně umožňovala, v případech vymezených zákonem, efektivní odvolávání soudních funkcionářů.

Prosadíme větší spolupráci justičních institucí s právními fakultami nastavením pravidel pro stáže studentů na soudech a státních zastupitelstvích. Upravíme právní režim institutu nahlížení do spisu z vědeckých důvodů.

Vláda připraví právní úpravu institutu zadržovací detence, který umožní efektivní zajištění určitého typu nebezpečných pachatelů trestné činnosti, například sexuálních delikventů.

Budeme věnovat zvýšenou pozornost nové úpravě konkurzního práva, připravíme soudy na aplikaci této právní úpravy. Zřídíme insolvenční rejstřík.

Při přípravě vládních návrhů zákonů a podzákoných právních předpisů posílíme roli Legislativní rady vlády a jejích odborných grémií. Legislativní činnost bude vycházet z principu zdrženlivosti a omezení zásahů do svobody občanů pouze na nezbytnou míru. Již v počátečních fázích přípravy návrhů musí být respektovány požadavky na jednotu a provázanost právního řádu.

Vláda upraví svá legislativní pravidla tak, aby se k připravovaným návrhům zákonů mohla vyjadřovat i veřejnost. Za pomoci Legislativní rady vlády provedeme revizi platného práva.

Dokončíme práce na novém občanském a obchodním zákoníku a podrobíme tyto návrhy široké odborné diskusi. Zvážíme, zda je třeba nové úpravy občanského soudního řízení; pokud ano, zahájíme na ní legislativní práce s cílem zjednodušit tyto procesní předpisy. Vláda připraví nový trestní zákon. V souvislosti s tím zvážíme, zda provést zásadní novelu trestního řádu, či připravit nový trestní řád.

4. Zdravé veřejné finance, důchodový systém, zdravotnictví

Vláda zjistí přesný stav veřejných financí, zejména pravdivé a reálné údaje ve státním rozpočtu, a přestane používat účetní triky, aby vylepšila rozpočtovou bilanci státu. Na základě provedené analýzy připraví návrh reformy veřejných financí. Jejimi hlavními cíli budou: snížení nezaměstnanosti, podpora podnikání a hospodářského růstu v dlouhodobé perspektivě, stabilizace veřejných financí a postupné snižování deficitu veřejných rozpočtů tak, aby v dlouhodobém výhledu bylo možné připravit vyrovnaný státní rozpočet.

Připravovaný návrh reformy veřejných financí bude postaven na těchto principech: snížení celkové daňové a odvodové zátěže pro všechny občany, živnostníky a podniky, uplatnění zásady jediné sazby daní (u DPH s výjimkami), zjednodušení a racionalizace daňového, sociálního, důchodového a zdravotního systému s cílem snížit náklady na jejich správu a omezit byrokracii.

Vláda navrhne zavedení jednotné sazby daně z příjmu u fyzických i právnických osob a zvýhodní rodiny s dětmi a nízkopříjmové skupiny obyvatel. Zvážíme možnost ročních daňových prázdnin pro živnostníky. Pro malé a střední podniky s obratem do 15 mil. Kč vláda navrhne možnost zrychleného odepisování. Zachováme daňovou podporu do vědy a výzkumu a zvážíme další daňovou podporu pro investice do ekologicky přínosných technologií. Navrhujeme zrušení zdanění dividend a kapitálových výnosů.

Bude navržena jednotná sazba daně z přidané hodnoty ve stejné výši jako u daní z příjmu. Z této jednotné sazby budou následující výjimky:

1. pekárenské výrobky, obiloviny
2. chléb
3. pšeničná mouka
4. rýže
5. maso
6. ryby
7. vejce
8. mléko čerstvé i trvanlivé
9. oleje a tuky
10. máslo
11. jedlé oleje
12. ovoce

13. zelenina
 14. minerální vody
 15. ubytovací služby
 16. protetické pomůcky
 17. hromadná osobní doprava
 18. knihy, brožury, noviny a časopisy, ve kterých reklama nepřesahuje 50 %
 19. sportovní služby
 20. kulturní služby
 21. dřevěné a rostlinné ekobrikety, pelety, štěpka a palivové dříví
 22. technologická zařízení pro lokální výrobu tepelné energie z obnovitelných zdrojů
- Dnešní plnění osvobozená od DPH zůstávají beze změn (např. sociální a zdravotní služby). V případě, že se u některých položek nepodaří vyjednat u Evropské komise výjimky s nulovou sazbou, budou zařazeny do snížené sazby, jejíž výše bude dodatečně stanovena, přičemž výše této snížené sazby se bude postupně sblížovat se sazbou základní.

Rozšíříme osvobození od daně dědické i na osoby zařazené ve II. skupině. Daň darovací zachováme ve stávající podobě. U daně z převodu nemovitostí navrhujeme sazbu ve výši 1 % a předložíme návrh na zrušení principu ručení kupujícího za daňový závazek prodávajícího a zároveň se pokusíme změnit osobu poplatníka na nabyvatele.

Osvobodíme od daně z nemovitostí pozemky, které jsou součástí zemědělského půdního fondu, s výjimkou zahrad. Vláda bude obcím kompenzovat výpadek daňových příjmů úpravou zákona o rozpočtovém určení daní.

Vláda připraví nutné legislativní návrhy, aby od 1. 1. 2008 mohla být v souladu s požadavky Evropské unie a závazkem České republiky zavedena ekologická daň na energie. Sazby této daně nebudou nižší než sazby stanovené EU. Zároveň budeme prosazovat příslušné sociální kompenzace v důsledku zavedení těchto ekologických daní. Spotřební daně na energie spravované finančními či celními úřady budou v nezbytné míře zohledňovat negativní dopady na životní prostředí při zachování jednoduchosti a spravovatelnosti těchto nových spotřebních daní. Ekologická daňová reforma nepovede ke zvýšení celkové daňové zátěže.

Pojistné na veřejné zdravotní pojištění, sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti budou v plné výši uváděny na výplatní pásce zaměstnance. Pojistné na zdravotní pojištění zachováme ve stejné výši jako dnes. Odvod na sociální pojištění snížíme. U odvodů na sociální a zdravotní pojištění stanovíme strop a budeme je vybírat na finančních úřadech spolu s daní z příjmu.

Legislativní návrhy důchodové reformy budou vycházet z širokého konsenzu demokratických politických sil v Poslanecké sněmovně, jehož již bylo dosaženo v minulém volebním období. Změny v důchodovém systému se uskuteční na základě následujících principů: zachování mezigenerační solidarity, zvýšení individuální odpovědnosti, podpora rodin s dětmi a zajištění dlouhodobé finanční rovnováhy celého systému.

Navrhujeme snížení výše pojistného na sociální zabezpečení, ale i nadále ponecháme rozhodující roli solidárnímu, státem vyplácenému důchodu financovanému z průběžného systému. Tento systém doplníme, aby zesílil motivaci k vytváření individuálních zdrojů na stáří. V zájmu zvýšení úrovně důchodu zvýšíme státní podporu na dobrovolné důchodové připojištění a životní pojištění. V důchodovém systému chceme zvýhodnit rodiny s dětmi, a to buď formou tzv. bonusu za vychované děti, nebo snížením sociálního odvodu v závislosti na počtu dětí.

Stabilizace systému zdravotní péče a jeho postupná reforma založená na principu zachování solidarity je programovou prioritou této vlády. Zásadním pilířem financování zdravotnictví bude nadále rozvoj systému veřejného zdravotního pojištění s posílenou autonomií a konkurencí zdravotních pojišťoven. Činnost Ministerstva zdravotnictví bude zefektivněna a zaměřena na zásadní úkoly v oblasti legislativní a regulační a ochranu zdraví veřejnosti.

Pro zajištění stability systému, dostupnosti zdravotní péče a rovnosti poskytovatelů vláda navrhne odložení účinnosti zákona o „neziskových zdravotnických zařízeních“ a nahrazení jeho sporných ustanovení zákonem o neziskové organizaci obecného typu, použitelné rovněž ve zdravotnictví. Bude posílena rovná soutěž zdravotnických zařízení s důrazem na dostupnost a kvalitu poskytované péče, bez ohledu na vlastnictví a právní formu zařízení.

Vláda zavede efektivní a transparentní proces stanovování maximálních cen a úhrad léků a zdravotnických prostředků z veřejného zdravotního pojištění. Zároveň bude definovat nepřekročitelný roční limit spoluúčasti na léky i zdravotní péči, který ochrání těžce i dlouhodobě nemocné před nadměrnou finanční zátěží.

Zákonem bude upřesněna role Zdravotnické záchranné služby v Integrovaném záchranném systému ČR a bude zaveden jednotný způsob jejího financování. Ministerstvo zdravotnictví se zasadí o zásadní navýšení peněz ze strukturálních fondů Evropské unie určených pro oblast zdravotnictví.

Pro bezprostřední stabilizaci systému vláda navrhne soubor zákonů vedoucích k transformaci zdravotních pojišťoven s cílem zvýšit transparentnost jejich hospodaření a zodpovědnost za dostupnost zdravotní péče. Současně zřídíme nezávislého regulátora dohlížejícího nad finančním zdravím zdravotních pojišťoven a zajištěním dostupnosti zdravotní péče. Pod správou zdravotních pojišťoven budou propojeny systémy zdravotního a nemocenského pojištění.

Posílíme postavení pacienta ve zdravotním systému na principu skutečné solidarity a zodpovědnosti. Občané budou mít prostřednictvím osobních účtů přehled a kontrolu nad svými penězi určenými na zdravotní péči a budou motivováni k prevenci, zdravému životnímu stylu a zodpovědné spotřebě péče.

Zásadním opatřením bude vymezení standardního nároku na zdravotní péči garantovanou veřejným zdravotním pojištěním na základě čl. 31 Listiny. Na základě vlastního svobodného výběru bude možné sjednání i jiného než standardního rozsahu pojištění, včetně pojistných produktů s vyšší spoluúčastí, a zavedení zdravotního spoření s podporou státu. Vytvoříme možnost oficiálně si připlatit na nadstandardní péči nebo uzavřít na tuto péči připojištění.

Bude podpořena úloha prevence v systému zdravotního zabezpečení a podniknuty kroky ke zlepšení ochrany spotřebitele a zdraví veřejnosti. Prioritou je ochrana dětí a mládeže před negativními účinky kouření a dalších závislostí. Cílem reformních kroků je vytvoření pružného a efektivního systému zdravotních služeb zaměřených na potřeby občanů.

5. Moderní ekonomika a energetika, nová pracovní místa

Vláda si je vědoma nezastupitelné role zdravé tržní ekonomiky pro celkový rozvoj společnosti, vytváření pracovních míst a zvyšování životní úrovně občanů. Zároveň silně vnímá globální změny, ke kterým dochází na světových trzích, a je si vědoma nutnosti adekvátně reagovat směrem k vyšší míře pružnosti, významu vzdělání a orientaci na špičkové technologie.

Vláda výrazně podpoří malé a střední podnikání, které je zdrojem pracovních míst zejména na venkově; vláda jeho podporu považuje za svůj prioritní cíl. K tomu

využije ve vyšší míře než dosud mimorozpočtové zdroje (fondy EU, soukromý, bankovní a rizikový kapitál).

Zavedeme motivační systém adresné sociální podpory založený na přirozeném požadavku, že pracovat se musí vyplatit. Zvýšíme mobilitu pracovní síly prosazením funkčního trhu s byty a zkvalitněním dopravního systému.

Prosadíme zpružnění pracovního trhu a přijmeme opatření na podporu zaměstnávání zdravotně a sociálně znevýhodněných občanů. Zavedeme speciální stimulační programy podpory strukturálně postižených regionů s důrazem na řešení nezaměstnanosti.

Systém výplat sociálních dávek propojíme s vyplácením podpory v nezaměstnanosti. Vyhodnotíme funkčnost systému ochrany před hmotnou nouzí a následně chceme provést jeho reformu tak, aby směřoval ke zvýhodnění všech aktivit směřujících k přijetí práce.

Chceme položit základ systému aktivačních bonusů. Za aktivitu v době nezaměstnanosti by byly nezaměstnanému vypláceny k jeho sociálním příjmům zvláštní aktivační bonusy. Ty obdrží, bude-li se účastnit rekvalifikace nebo zvyšování kvalifikace. Další bonus by obdržel, pokud se zapojí do veřejných prací organizovaných obcemi, městy či kraji.

Nástroje aktivní politiky zaměstnanosti dostanou jasná a srozumitelná pravidla a budou směřovat přímo k těm, kdo jsou na trhu práce znevýhodněni. Podpora bude určena např. pro zdravotně postižené, pro zaměstnance dojíždějící do zaměstnání z místa s vysokou nezaměstnaností, na rekvalifikaci lidí, jejichž profese není uplatnitelná na pracovním trhu, atd. Výrazně rozšíříme nabídku veřejně prospěšných míst pro úklid veřejných prostranství a krajiny.

Zamezíme zneužívání sociálních dávek. Lidé, kteří dlouhodobě a soustavně odmítají přijmout nabízenou práci, účast v rekvalifikačních kurzech nebo v programu veřejných prací, obdrží místo finančních částek platbu služeb v podobě poukázek a kuponů jako zajištění existenčního minima. Stejný princip bude použit i pro rodiny, které neposílají své děti do školy.

Vláda provede audit legislativy regulující jednotlivé podnikatelské činnosti s cílem odstranit zbytečné byrokratické překážky v podnikání. Důsledně budeme požadovat, aby součástí předkládaných právních norem byla i analýza jejich dopadů na podnikatelské prostředí. Urychleně navrhne změny zjednodušující živnostenské i ostatní formy podnikání. Vláda prosadí odklad platnosti zákona o registračních pokladnách a zasadí se o zajištění funkčnosti systému centrálních registračních míst. Vláda bude pokračovat v privatizaci majetkových účastí státu v obchodních společnostech a přijme opatření k efektivnímu řešení problémů tzv. zbytkových státních podniků, zejména urychlí jejich likvidaci. Vláda se zaměří na čerpání fondů EU v hospodářských resortech, prioritně na financování infrastruktury. Zjednodušíme systém a podmínky čerpání těchto zdrojů.

Budeme usilovat o zvýšení konkurenčního prostředí v síťových odvětvích. Za tím účelem vláda provede revizi legislativy a pravomocí příslušných regulačních úřadů. Vláda bude usilovat o energetickou bezpečnost státu a provede analýzu potřebnosti dalších elektroenergetických zdrojů s důrazem na nejmodernější technologie zajišťující vysokou efektivnost využití zdrojů a ochranu životního prostředí. Vláda bude posilovat energetickou přenosovou soustavu jako klíčový prvek energetické bezpečnosti a podporovat výzkum a vývoj alternativních energetických zdrojů a úspor energií.

Budeme podporovat výrobu elektřiny a tepelné energie z obnovitelných zdrojů energie a energetické úspory na straně výroby i spotřeby. Vytvoříme právní a

ekonomické prostředí pro využívání alternativních paliv v dopravě, resp. snižování závislosti dopravy na ropě. Zachováme územní limity těžby hnědého uhlí a nebudeme prosazovat výstavbu nových jaderných bloků.

Vláda bude plně respektovat závazky předchozích vlád vůči investorům, kteří již získali investiční pobídky. Přesto provedeme revizi systému investičních pobídek a selektivních dotačních programů. Důraz bude kladen na nastavení rovných podmínek pro domácí a zahraniční podnikatele a na podporu revitalizace starých průmyslových objektů (brownfields) a projektů s vysokým stupněm přidané hodnoty. Vláda připraví konkrétní program odstraňování ekologických zátěží z hornické činnosti.

Zajistíme transparentnost veřejných zakázek. Kde to bude vhodné, budeme prosazovat systém internetových aukcí. Vláda přijme speciální stimulační programy podpory strukturálně postižených regionů (severozápad Čech a Moravskoslezský kraj) s důrazem na řešení nezaměstnanosti. Vláda výrazně podpoří výstavbu dopravní infrastruktury, jejíž zanedbanost je úzkým hrdlem dalšího rozvoje národního hospodářství.

Vláda se prioritně zaměří na zlepšení propojenosti mezi výzkumem a praxí. Nastartuje ekonomická opatření pro zvýšení motivace výzkumné a podnikatelské sféry k vzájemné spolupráci.

6. Kvalita života ve městě i na venkově

Jsme si vědomi významu zvyšování kvality životních podmínek pro občany České republiky. Proto svou pozornost zaměříme do oblastí venkova, bydlení, dopravy, životního prostředí a zemědělství.

Prioritou vlády bude harmonický rozvoj regionů s využitím finančních prostředků Evropské unie. Do konce roku 2006 vláda ukončí vyjednávání o struktuře operačních programů, v rámci kterých budou čerpány finanční prostředky Evropské unie alokované pro Českou republiku na léta 2007–2013. Vláda zjednoduší stávající administrativní systém, který doposud zatěžuje žadatele a je jednou z příčin současného pomalého čerpání. Zvýšit a významně urychlit čerpání současných finančních prostředků Evropské unie považuje vláda za jednu ze svých zásadních priorit.

Vláda bude pokračovat v politice podpory bydlení ve městě i na venkově. Nezastaví proces deregulace nájemního bydlení a bude usilovat o dosažení rovnoprávného vztahu mezi pronajímateli a nájemci. Jednou z důležitých priorit vlády bude zlepšení současného stavu panelových sídlišť s využitím finančních prostředků Evropské unie. Vláda zabezpečí plynulé a srozumitelné uvedení soustavy nových stavebních předpisů do praxe, řádné fungování a vstřícnost příslušných orgánů veřejné správy na všech jejích úrovních.

Vláda urychlí budování dálniční sítě, sítě rychlostních komunikací a modernizaci železniční sítě. Připravíme program urychlené obnovy a modernizace nevyhovujících komunikací 1. třídy. Vláda zvýší výdaje na výstavbu dopravní infrastruktury postupně až na 100 mld. Kč ročně – díky tomu urychlíme výstavbu páteřní sítě TEN a zajistíme dostatečné prostředky na systémovou údržbu dopravní infrastruktury. Zkvalitníme výběr a přípravu projektů rozvoje dopravní infrastruktury pro maximální a plynulé čerpání z fondů Evropské unie.

Provedeme reformu Českých drah a zpoplatnění dopravní infrastruktury tak, aby se železniční doprava stala konkurenceschopnou alternativou silniční kamionové dopravy. Podpoříme vyšší konkurenci železnice zahájením restrukturalizace systému ČD – SŽDC a vytvořením specializovaných dopravních společností z Českých drah. Vláda umožní vstup soukromých investic na železnici. Provedeme důkladný audit

hospodaření Českých drah i finančních toků mezi ČD a SŽDC z hlediska hospodárnosti a dodržování zásady vzájemné nezávislosti dopravní činnosti a správy a provozu traťové sítě (managementu infrastruktury).

Vláda zlepší plánování a realizaci projektů rozvoje dopravní infrastruktury. Zahájíme i reformu struktury institucí a firem zajišťujících výstavbu a rekonstrukci dopravních sítí (Státní fond dopravní infrastruktury, Ředitelství silnic a dálnic, Správa železniční dopravní cesty). Vytvoříme fungující systém spolupráce Ministerstva dopravy s kraji na dopravních koncepcích a propojení systémů veřejné dopravy.

Vláda nastaví funkční a odůvodněné sazby mýtného a přiměřené úhrady za použití železniční dopravní cesty (první krok harmonizace podmínek mezi silniční a železniční dopravou). Zajistíme rozvoj inteligentních dopravních systémů pro zvýšení bezpečnosti a plynulosti silničního provozu a podpoříme aktivní účast České republiky v projektu družicového navigačního systému Galileo.

Provedeme revizi nákladů výstavby dopravní infrastruktury s cílem zvýšit efektivitu vynakládaných finančních prostředků. Vláda předloží novelu zákona o provozu na pozemních komunikacích s cílem regulovat celoročně víkendový provoz kamionů tak, aby byly minimalizovány negativní dopady kamionové dopravy na nehodovost, emise znečišťujících látek, hluk a zdravotní stav obyvatelstva. Vláda přihlédne ke specifiku víkendových pohybů obyvatelstva a omezí provoz kamionů v pátek odpoledne, v sobotu dopoledne a po většinu neděle a svátků. Budeme usilovat o zvýšení bezpečnosti silniční dopravy a provedeme vyhodnocení nového zákona o silničním provozu. Navrhne jeho novelizaci ve prospěch účastníků silničního provozu s cílem posilovat zejména prevenci a osvětu bezpečnosti v silniční dopravě s využitím programu BESIP.

Vláda podpoří rozvoj veřejné dopravy a její stabilizaci. Vláda určí další postup při přípravě kolejové dopravy na pražské mezinárodní letiště. Připravíme systémové řešení veřejné dopravy zákonem o veřejné dopravě s cílem zvýšit její efektivitu a kvalitu služeb. V rozpočtu pro rok 2007 navýšíme prostředky pro urychlení obnovy vozového parku v linkové, městské hromadné i železniční dopravě.

Budeme usilovat o vyvážený rozvoj venkova s cílem podpory zaměstnanosti a podnikání, zejména s využitím evropských fondů. Vláda využije plně svých možností k podpoře života mladých lidí na venkově a využije finanční nástroje k urychlení generační výměny v zemědělství.

Vláda bude dbát o rozvoj a modernizaci zemědělství při produkci zemědělských produktů a kvalitních a bezpečných potravin. Podpora zemědělství bude cílena tak, aby respektovala zájmy spotřebitelů a požadavky veřejnosti na kvalitní život ve zdravém životním prostředí na venkově. Vláda vypracuje vlastní strategii rozvoje venkova založenou na principu vyváženosti mezi ekonomickým, ekologickým a sociálním přístupem. Část odpovědnosti za využití finančních prostředků převede přímo do regionů.

Vláda bude usilovat o co nejúčelnější čerpání všech dostupných nástrojů, které je možné na společném trhu EU využít. Jde zejména o finanční prostředky Programu rozvoje venkova na období let 2007–2013 a přímé platby v plném možném rozsahu národního spolufinancování. Budeme usilovat o zjednodušení pravidel a usnadnění přístupu k finančním prostředkům pro malé a střední podnikatele ve venkovském prostoru. Zaměříme se rovněž na ozdravování chovů hospodářských zvířat, péči o jejich pohodu a využití nepotravinářské zemědělské produkce. Vláda bude usilovat o zvýšení stupně krytí dovozu agrárních produktů vývozem.

Bude zahájena veřejná diskuse se všemi partnery nad možnými prioritními tématy v oblasti zemědělství, ochrany spotřebitele a rozvoje venkova jako součást přípravy na české předsednictví EU.

Vláda urychlí vyjasnění vlastnických vztahů k půdě dokončením restitucí a nastolením stavu, kdy zemědělci budou hospodařit na vlastní nebo smluvně pronajaté půdě. Zasadí se o posílení důvěryhodnosti katastru nemovitostí. Zásadně urychlí proces pozemkových úprav a zabezpečí realizaci protipovodňových programů. Bude prosazovat zvýšení protierozní a protipovodňové stability území především prostřednictvím preventivních opatření a staveb ve veřejném zájmu. Vláda zajistí racionální postup při správě půdy ve vlastnictví státu.

Lesy jsou národním bohatstvím, nenahraditelnou součástí životního prostředí a významným obnovitelným zdrojem suroviny. Vláda bude podporovat rozvoj víceúčelového lesního hospodářství, které přináší ekonomické, environmentální, sociální a kulturní užitky. Zvýšená pozornost bude soustředěna na zlepšování zdravotního stavu lesů, stabilizaci jejich správy a odpovídajícího hospodářského využití, které přispěje k zaměstnanosti venkova.

Péče o vodu jako nenahraditelný zdroj pro život a rozvoj společnosti, její funkce v krajině i důsledky extrémních hydrologických jevů bude patřit k prioritám vlády. Proto bude projednána koncepce státu v oblasti vod v souladu s principy politiky EU. Jejimi hlavními cíli bude naplnit závazky České republiky k EU a rovněž zajistit finanční zdroje pro zkvalitnění protipovodňových opatření, která sníží počet ohrožených obyvatel a omezí rozsah povodňových škod. Vláda bude usilovat o vytvoření transparentních podmínek a pravidel při poskytování podpor na náhradu škod způsobených přírodními pohromami nebo jinými mimořádnými událostmi.

Vláda provede nezbytný procesní a věcný audit na Ministerstvu zemědělství a všech institucích v resortu zemědělství s cílem napřímit a zjednodušit celkovou administrativu, zejména však administrativu evropských fondů. Vláda společně s profesními organizacemi vypracuje efektivní reformu poradenského systému v zemědělství, lesnictví, rybářství a rozvoji venkova.

Dokončíme audit environmentální legislativy s cílem jejího sjednocení, zjednodušení a decentralizace prvoinstančního rozhodování. V této souvislosti by měl v budoucnu sehrát klíčovou úlohu Kodex práva životního prostředí, jehož kvalitnímu zpracování budeme věnovat zvýšenou pozornost. Zajistíme systematické hodnocení dopadů nové legislativy (RIA) a efektivní využití investic do ochrany životního prostředí, zejména sladění financování z fondů EU, veřejných prostředků a soukromých zdrojů. V oblasti klimatických změn budeme respektovat závazky vyplývající z Kjótského protokolu a využívat principy evropského obchodování s emisemi.

Zachováme stávající úroveň účasti veřejnosti na rozhodování v oblasti životního prostředí s tím, že rozhodovací procesy budou zpřesněny tak, aby nedocházelo k neopodstatněným průtahům v řízení. Zvýšíme úroveň ochrany spotřebitele.

Úřad vlády ČR

**MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH
VĚCÍ**

**PROJEV MINISTRA ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ A. VONDŘY
NA PORADĚ VELVYSLANCŮ ČR
(6.9.2006)**

Páni náměstci, vážené paní velvyslankyně, vážení páni velvyslanci,

Já si dovoluji na úvod Vás tu pozdravit hned za čerstva. Před pár minutami jsem byl jako poslední člen nové české vlády uveden do funkce; nemohl jsem být uveden včera, poněvadž jsem, jak asi už víte, absolvoval první zahraniční cestu do Bratislavy na schůzi zahraničních ministrů Visegrádské skupiny. Měli jsme také dneska první zasedání vlády, které vedlo ke schválení prvních usnesení. A nyní si dovoluji k Vám přistoupit s určitou vizí, tak jak já si představuju a jak tato vláda premiéra Topolánka si představuje své působení v oblasti zahraniční politiky. Samozřejmě Vy, a já to cítím, Vy jste diplomaté, Vy jste úředníci, čili lidé, kteří milují jistoty, a nyní jste týden v Praze a cítíte určitou nejistotu, ptáte se, kam to povede, jak to dopadne. Na to já Vám samozřejmě žádnou odpověď ve formě jistoty dát nemohu, ale mohu Vám slíbit jedno, že tato vláda a já osobně budeme pracovat s plným nasazením, na tu práci se těšíme, těšíme se také na spolupráci s Vámi, protože víme, že mezi Vámi je celá řada zkušených lidí, kteří své práci dobře rozumí, a budeme se spoléhat na to, že nám při naplňování této vize pomůžete.

Jaká ta vize je. Já bych řekl na úvod asi to, že se budeme chtít opřít o tři základní principy. Za prvé odpověď na otázku, jaká bude zahraniční politika. Bude jiná? Bude se odehrávat nějaká revoluce? Tak ta odpověď je zde jasná: ne. Česká zahraniční politika je politikou státu menší nebo střední velikosti a Česká republika jako takový stát si nemůže dovolit poskakování ode zdi ke zdi, nepředvídatelné manévry. Jsme stát, který nepůsobí na té světové a evropské scéně osamoceně, nýbrž ve spojení a ve spolupráci s našimi spojenci z Evropské unie a Severoatlantické aliance, tudíž naše aktivity musí být předvídatelné, musí všichni vědět, co se od nás dá zhruba očekávat. Čili to jedno slovo je kontinuita české zahraniční politiky, kterou budeme ctít a navážeme na to, co tento dům v posledních letech konal. Chtěl bych využít této příležitosti a zopakovat to, co jsem řekl během předávání už tady na recepci v pondělí večer, tudíž ocenit práci Cyrila Svobody a poděkovat mu za to, co pro zahraniční vztahy udělal. A možná zvlášť ocenit určitý pevný a konzistentní postoj v některých věcech, kde to možná mnozí nečekali.

Druhé klíčové slovo kromě té kontinuity a předvídatelnosti je realizmus. Předpokládám, že politika této vlády bude vycházet z realistických principů, vybere si několik priorit, na kterých bude chtít důsledně pracovat a buď je dotáhnout do konce, nebo alespoň procesy nastartovat tak, aby byla vytvořena půda k naplňování těchto priorit. Nechceme se pouštět do nějakých utopických projektů, kde nevidíme realistický nebo reálný konec.

A za třetí, ve své orientaci budeme důsledně trvat na tom, aby bylo zachováno směřování českého státu a české zahraniční politiky tak, jak bylo nastartováno v roce 1989, a budeme se opírat o ty tři základní pilíře. Pilíř evropský, pilíř atlantický a pilíř v rámci vztahů sousedních zemí. Pokud jde o priority české zahraniční politiky, já už jsem v rozhovoru pro Právo včera definoval pět základních cílů nebo priorit české zahraniční politiky. Za prvé je to náš vztah v rámci Evropské unie, v rámci evropské integrace. Jde o to si jasně definovat, co chceme v rámci Evropské unie dosáhnout,

co chceme v rámci Evropské unie prosazovat. Řekl bych, že základní mantra je trvat na tom, aby byly naplněny i základní cíle, na kterých je Evropská unie od počátku postavena. To znamená čtyři základní svobody. Pohyb lidí, zboží, kapitálu a služeb, přičemž možná to slovo služeb bych podtrhnul, protože tam ta reálná situace je asi nejvíce pozadu za očekáváním nebo za sliby. Zároveň hodláme podporovat všechny reformní trendy uvnitř Evropské unie, trendy, které povedou k větší transparentnosti, flexibilitě a posilování konkurenceschopnosti, tak abychom jak my tady v České republice, tak v rámci Evropské unie jako celku byli schopni obstát v globální soutěži. Mám-li na mysli naplňování těch základních svobod, mám na mysli i naplňování svobod, pokud jde o pohyb lidí. Včera jsme v Bratislavě diskutovali v rámci Visegrádské čtyřky o tom, že jsme sice součástí, nebo jsme se zavázali svým vstupem k přijetí Schengenu, který umožní zrušení těch vnitřních hranic, realita je však taková, že jsou v Evropě tendence ten cíl faktického vstupu do Schengenu, tedy říjen příštího roku, odložit. Musíme udělat všechno pro to, abychom těmto tendencím zabránili, a jednat v každém případě tady v tom prostoru tak, že my sami nebo naši sousedé nevytvoříme jakoukoli záminku k případnému odložení. Hodně se mluví o evropské ústavní smlouvě. My vítáme období reflexe a doufáme, že v rámci reflexe skutečně nastane nějaká diskuse. Já osobně bohužel zatím příliš diskuse nevidím. Ale ať už tak či onak, očekáváme, že tato reflexe a tato určitá krize evropské identity nebude mít za důsledek uzavření Evropské unie vůči novým aspirantům. Jsme a budeme důsledně pro to, aby Evropská unie zůstala otevřená a byla připravena přijmout další členské země, zejména na Balkáně. Mluvil jsem o tom, že dneska zasedla vláda a poprvé projednala některé konkrétní materiály. A jeden z výstupů je, že vláda schválila záměr naší kandidatury a nabídnout Prahu, Českou republiku jako sídlo budoucího evropského úřadu, který bude spravovat a řídit projekt Galileo. Čili Vás tímto prosím, abyste to vzali na vědomí ve své práci a tento záměr začali prosazovat.

Hodně se mluví o českém předsednictví v roce 2009, tato vláda, která bude vládnout, je proevropská a samozřejmě si klade za cíl položit základy k tomu, aby to předsednictví bylo připraveno. A to nejen po té finanční, organizační nebo technické stránce, jak se hodně mluví. Jestli bude mít dost lidí, kteří mluví anglicky, jestli bude mít dostatečné množství komunikativních odborníků, organizačně schopných manažerů, ale také aby to předsednictví bylo připraveno po stránce obsahové a po stránce politické, což je samozřejmě ještě důležitější. Čili budeme chtít velmi brzo definovat základní priority pro předsednictví pro období, ve kterém Evropská unie bude. Samozřejmě musíme vycházet z toho, jaké jsou představy členských států Unie, a pak věříme, že tento průmět bude mezi tím, co chceme zvláště podtrhnout my, a co bude na agendě Unie jako takové. V každém případě ten průmět vidíme dneska v takových tematických okruzích, jako jsou rozpočet Evropské unie a celková revize finanční perspektivy, dále v oblasti reformy Společné zemědělské politiky, a to včetně té části, která je součástí finanční perspektivy, a to třetí nepochybné téma je skutečné naplnění těch čtyř základních svobod; mimo jiné v té době má být ukončena druhá fáze přechodného období pro volný pohyb osob. To období nebude jednoduché. Jak jistě víte, začátkem, v té první polovině roku 2009 budou probíhat jak volby do Evropského parlamentu, tak volby předsedy Evropské komise. Čili tolik aspoň stručně k evropskému směřování.

Nyní několik slov k tomu, co bych nazval směřováním atlantickým nebo naší bezpečnostní politikou. My zažíváme situaci nového bezpečnostního prostředí. Mluví se o nových rizicích, nových hrozbách a nových konfliktech. A co je pro toto prostředí

charakteristické, je jednoduchý fakt, že dnešní svět není bezpečnější, než byl za dob studené války. Je nebezpečný jinak. Je méně předvídatelný, a proto požadavek na připravenost je větší a komplexnější, než tomu bylo za studené války. Samozřejmě, žijeme tady doma v jakýchsi klidných dobách. Je to navzdory všem těm politickým tahanicím a patovým situacím určitá selanka a mnozí lidé někdy jako by měli mylný pocit, že nás jako země se tato nová nebezpečí, nová rizika nedotýkají, nebo dotýkají méně než jiných. Ale není tomu tak. Budeme-li hodnoceni jako potencionálně slabý člunek, jako zranitelný člunek nebo jako ignoranti, hrozby vůči nám naopak vzrostou. Musíme se proto na tu novou situaci adaptovat. Bavit jsem se s Jiřím Šedivým, který je nově jmenovaným ministrem obrany, o tom, že budeme ve spolupráci chtít aktualizovat bezpečnostní strategii a nějaké další základní koncepční dokumenty. Jako menší země nejednáme sami, ale závisíme na našich spojeneckých vazbách, a proto znovu zdůrazňuji, že musíme být předvídatelní. Samozřejmě ne každý vztah je asymetrický, ne každý vztah je plně symetrický. Jsou a budeme dále v různých vztazích, které se vyznačují určitou mírou asymetrie. Zejména co se týče vojenských schopností bezpečnostních kapacit. Ale tato asymetrie nesmí být pro nás pokynem k tomu, abychom se neangažovali, nebo neměli odhodlání se angažovat, řekněme, symetricky. Nemůže být pokynem k rezignaci na vlastní bezpečnost jenom fakt, že třeba na některé věci nemáme finanční prostředky. Pevnost spojeneckých a partnerských vztahů v rámci NATO je pro naši bezpečnost a naše postavení naprosto klíčová. A není nebo nebude funkční NATO, nebude-li pevná vazba a dobrá spolupráce mezi Spojenými státy a Evropou. Pokud se Amerika stáhne z Evropy, a to je samozřejmě vývoj, který nelze vyloučit, tak NATO končí, nebo se mění ve vyčpělou byrokratickou instituci, která by nám byla k ničemu. Máme tu debatu o protiraketové obraně, která v tom supervolebním roce je samozřejmě využívána a zneužívána k vnitropolitickému boji a zápasu. Je proto na nás na lidech, kteří zahraniční politiku, bezpečnostní věci sledujeme dlouhodobě, abychom stáli s určitým nadhledem nad těmito dočasnými uragány, jejichž důvody jsou jiné a nesouvisejí s naší bezpečností. My víme dobře, že ta debata nespadá z čistého nebe dnes nebo před několika týdny. Je to věc, na které pracovaly předcházející vlády, daly ji do svých bezpečnostních dokumentů. A ať ta diskuse dopadne jakkoli, a já se osobně domnívám, že nejlepší by bylo dělené řešení, kdy část zodpovědnosti bychom převzali my a část zodpovědnosti Polsko, tedy obě země, které byly osloveny; tak, ať už to dopadne jakkoli, tak z hlediska budoucnosti se nevyhneme a Evropa se nevyhne budování těch protiraketových systémů, protože počet zemí, které disponují a vyvíjí raketové prostředky, stoupá. A není nic, co by tomu dokázalo nějakým způsobem definitivně na věky zabránit. Proto ostatně i Aliance se ztotožnila se záměrem tyto prostředky budovat a schválila to ve studii proveditelnosti. Z hlediska vztahu s naším spojencem v rámci NATO, který je klíčovým, to jsou Spojené státy, bych ale očekával, že zároveň dosáhneme určité protihodnoty. Že se odstraní některé zjevné nespravedlnosti ve vzájemných vztazích. Kupříkladu otázka vízového režimu. Soudím, že se tady udělalo málo v minulosti, že je třeba postupovat chytřeji, více koordinovaně v rámci střední Evropy, s Poláky, Balty, Maďary, Slováky a nastolit tuto otázku nikoli jako úřednickou, ale jako otázku politickou. Cestovní mapy, to sami víte, jsou často pojmenováním pro situace, kdy vlády nebo úředníci nevědí pořádně, jak dál. Cestovních map bylo mnoho, ale jenom málokterá vedla k nějakému konkrétnímu výsledku.

S tím souvisí také naše angažování se ve vojenských operacích, zde obecně bude platit, že bychom neměli extendovat nebo maximalizovat naši účast v širokém

spektu operací, ale soustředit se na operace tam, kde máme nějaké zájmy a víme, čeho tam chceme dosáhnout, a máme schopnost se tam udržet. Určitě zůstaneme nebo navýšíme naše působení v Kosovu, budeme se držet v Bosně, chceme udržet naši policejní misi v Iráku, pokud se na tom dohodneme s Británií, a budeme se, přestože to není jednoduché teritorium, angažovat v Afghánistánu. Z toho důvodu, že v této zemi díky angažmá NATO je v sázce i kredibilita této instituce. Pokud jde o Libanon, zastáváme spíše zdrženlivé stanovisko. Jednáme, diskutujeme o nějaké menší formě, spíše naší symbolické účasti.

Třetí prioritou: Vztahy v evropském sousedství. Nebo ve východním sousedství. Západní Balkán, východní Evropa. Jedná se o přirozené geografické priority české zahraniční politiky, kde máme hluboké tradice a kde máme výrazné ekonomické zájmy. Podnikatelské subjekty v této zemi, pokud investují v zahraničí, a počet těch investic v posledních letech dramaticky roste, třeba v oblasti energetiky, tak jsou vesměs orientovány nebo převážně orientovány do této oblasti. Měli-li bychom to vyčíslit čísly, tak řádově se pohybujeme v jiných číslech, než je tomu u ostatních zemí, a samozřejmě, pokud máme investice v zahraničí, i když se jedná o investice, nejsou to jenom státní investice, jsou to i investice soukromé, tak samozřejmě je tam těsná vazba na české daňové poplatníky. A potřebujeme, aby vývoj v těchto státech byl stabilní, pokojný, mírový a aby zaznamenávaly dynamický ekonomický rozvoj, který ostatně předpokládáme, protože nebude-li v Evropě nějaký velký konflikt, samozřejmě tyto země čeká podobná trajektorie, jako nastala ve střední Evropě. Bulharsko, Rumunsko, ale i země toho post – jugoslávského prostoru, Ukrajina, to všechno mám na mysli. Budeme chtít právě v těchto částech světa posílit i svou přítomnost diplomatickou. Otevíráme i několik málo zastupitelských úřadů. Diskutuje se o Turecku. Tato vláda se bude stavět k té skupině evropských zemí, které se příznivěji stavějí k Turecku. Integrace Turecka je v našem zájmu, i když chápeme a jsme realisté. Chápeme proto, že jsme realisté, že k tomu nemůže dojít zítra.

Ukrajina. Sledovali jsme vývoj v posledních dvou letech. Angažovali jsme se, i když jsme se mohli angažovat více. Angažovali jsme se velmi ve dnech Oranžové revoluce, ale pak jsme dlouho váhali, proč jsme tam nebyli hned druhý třetí den s ministry tak, jako to dělali Poláci. Čili měli bychom mít schopnost chytit ten klíčový moment, když je někde revoluce, nebo se něco dramaticky děje, tak nejednat „ouřednický“, ale zkusit nastoupit do toho prostoru, který se otvírá. Budeme se chtít angažovat v Moldavsku, Gruzii, budeme se chtít dále angažovat při obhajobě lidských práv a prosazování demokratizace v Bělorusku. Budeme se chtít aktivně zapojit v řešení „frozen conflicts“ právě v té oblasti východního sousedství.

Důležité jsou vztahy s Ruskou federací, které nelze od této problematiky oddělit. Zde budeme postupovat pragmaticky, vyváženě, opatrně, ale aktivně. Předpokládáme v brzké době kontakt na nejvyšší úrovni mezi oběma prezidenty. Zároveň i v rámci těchto vztahů je třeba věnovat velkou pozornost energetické bezpečnosti. Je to nové téma, ve střední Evropě v souvislosti s aktuálními diskusemi o dodávkách energetických surovin zejména ropy a plynu probíhá dokonce jakási velká hra. A je otázkou, kolik z nás si je schopno uvědomit důsledky některých možných rozhodnutí. Diskutuje se o přesměrování různých ropovodů. Větší diverzifikace pro jednu zemi může při neopatrném postupu znamenat naopak posílení závislosti pro zemi jinou. Všechno souvisí se vším. A já Vás prosím, abyste toto téma pozorně sledovali.

Čtvrtá priorita: ekonomická diplomacie. Ekonomická spolupráce, kontakty businessu nejsou jenom aktivitou o nějakých reálných číslech, ziscích. Je to i o šíření hodnot, o šíření hodnot naší západní liberální civilizace. My sami jako stát uprostřed Evropy menší velikosti závisíme na obchodních vztazích více než jiné srovnatelné země. Obchodem, obchodní činností je generována velká část našeho hrubého domácího produktu. Čili podpora obchodu, odstraňování bariér je něco, co je v našem setrvalém a vitálním zájmu. Samozřejmě, musíme mít schopnost si v rámci té globální liberalizační politiky stanovovat určité priority. Nejsme schopni jako stát zvládnout všechno a kypřit tu půdu na každém místě zeměkoule. Budeme se orientovat samozřejmě tam, kde jsou naše šance a možnosti největší. Východní Asie, jižní Asie, Čína, Vietnam, Indie, v Latinské Americe země jako Brazílie, ale i některé africké státy. To všechno jsou oblasti, kde bychom měli napřít naši pozornost k prosazování českých ekonomických zájmů v zahraničí. V neposlední řadě ovšem ekonomická diplomacie je nejenom o volbě nějakých priorit a o systému, ale i o lidech. Já sám jsem se pohyboval poslední tři roky v soukromé sféře, čili mám jakousi dueligence tohoto „baráku“ z druhé strany. A myslím si, že máme ještě co zlepšovat. Samozřejmě, každý jsme jiný, každý máme jiné zájmy, ale bude-li tento stát, bude-li se tomuto státu ekonomicky dařit, bude-li úspěšný při pronikání na zahraniční trhy, bude se dařit lépe i nám. Nám, kteří jsme jenom diplomaté, nebo se zajímáme o čistě politické vztahy nebo o kulturu. Předpokládám, že právě v úseku ministerstva zahraničních věcí, které se zabývá těmi zahraničními ekonomickými vztahy, ekonomickou diplomacií a také prezentací státu navenek, je třeba trochu přinést nový vítr a ukázat také nové lidi.

Propagace

Pokusíme se, samozřejmě v rámci toho omezeného mandátu, zatím vláda důvěru nemá a je menšinová, ale pokusíme se nějakým způsobem více sjednotit, lépe koordinovat instituce, které se podílejí na vytváření a rozvíjení našeho obrazu v zahraničí. Chceme sjednotit kompetence těchto úřadů, které se touto problematikou zabývají. Podobná věta se projevila už v tom tříkoaličním prohlášení a programové prohlášení vlády, na kterém se již pracuje a bude předloženo 4. října, bude v zásadě vycházet z tohoto dokumentu, čili pokud Vás to zajímá, můžete si ho najít jednoduše na internetu.

A konečně poslední, pátá priorita. Řekněme lidská tvář České republiky nebo české diplomacie. Tedy podpora demokracie, podpora těch, kdo usilují o demokracii a lidská práva, a rozvojová pomoc. Zde budu chtít navázat na to, co vykonali v posledních letech lidé tady, pod vedením ministra Svobody. I mnozí lidé, kteří na tom léta pracují v nevládním sektoru, organizace jako Člověk v tísni a podobně. Jsou, myslím, určitým majákem, ke kterému můžeme s úctou vzhlížet. Já předpokládám, že v rámci té kontinuity zahraniční politiky se budeme dále zajímat o situaci v zemích, kde to už má z našeho hlediska určitou tradici. Kuba, Barma, Bělorusko.

Rozvojová spolupráce a transformační podpora. Roste náš podíl na rozvojové pomoci. Jsme dneska na čele těch nově přistoupivších zemí a chceme tento trend udržet. Chceme posílit koordinační roli tohoto ministerstva a chceme připravit věcný návrh zákona o rozvojové spolupráci. Ten věcný záměr bychom předkládali ještě v letošním roce, aby byla jasně dána pravidla hry. Současné prioritní země jsou, píše se v dokumentu, Bosna a Hercegovina, Srbsko, Černá Hora, Moldavsko, Vietnam, Mongolsko, Jemen, Zambie, Angola. Já jsem byl kdysi tázán, asi před čtyřmi pěti

nedělemi, které ty země jsou. Mladá fronta zkoušela kandidáty na ministry. Já jsem některé z nich nevěděl. A možná stojí za zamyšlení, jestli tento výčet má být konečný, nebo jestli se na něj máme ještě jednou podívat, ale nemám na to nijak kategoričtější názor. Čili tolik k prioritám a teď snad poslední závěrečný bod.

Ministerstvo; „house keeping“ nebo řízení, management.

Já především znovu opakuji, že se nebude konat žádná revoluce personální ani jiná. Předpokládám postupné změny, předpokládám, že Vy se budete střídat tak, jak je obvyklé. Nepředpokládám, že ministerstvo musí nutně pokračovat v té tradici, že když se blíží volby, tak najednou do vlády jdou vlaky materiálů, aby bylo jisto na dva roky. Ministerstvo by mělo pracovat kontinuálněji, koncepčněji. Svým prvním náměstkem jmenuji Tomáše Pojara, to učiním ještě tento týden. Chystám i výrazněji oživit právě takovou tu sekci nebo tu část ministerstva, která se zabývá ekonomickými vztahy a vytvářením toho obrazu v zahraničí a stykem s veřejností. Jinak, jak asi víte, Deloitte tu dělal na vnitřním auditu. Ten audit je hotový, já sám ho ještě v celém rozsahu neznám, ale když mě ještě na jaře v rámci dotazování jako člověka, který tady kus života strávil, když jsem s nimi seděl někde v kavárně a oni mi líčili ty předběžné závěry, tak jsem usoudil, že je to zajímavá věc, že ty závěry jsou zajímavé a jsou hodné pozornosti. Předcházející vláda do toho investovala poměrně dost peněz a bylo by asi trestuhodné, kdyby tahle investice přišla nazmar. Já hodlám nějakým způsobem uzpůsobit organizační strukturu, komunikační toky a metody řízení na tomto ministerstvu právě této zprávě. Některé věci jsou, řekněme, úkoly krátkodobé, některé jsou dlouhodobé, některé je otázkou, kdy se podaří naplnit úplně, protože nejsme soukromá firma, ale státní správa, ale každopádně bychom se měli pokoušet zavádět modernější metody managementu a řízení, měli bychom se vydávat více cestou outsourcingu, jak se vydávají i veliké ekonomické instituce. Kupříkladu velké banky v Praze. Všechny se zbavují majetku. Tato úvaha stojí za pozornost. Každopádně, a tím bych skončil jeden z těch závěrů toho auditu, nevím, jestli v té části, která nakonec do rukou ministra doputovala nebo nedoputovala, to ještě nevím, z toho, co mně ti autoři říkali, bylo konstatování faktů, a ten fakt byl zjištěn na základě rozhovoru s Vámi, to si nikdo nevyčucal z prstu, že zejména u těch, co pracují v zahraničí, až 70 % činnosti je konzumováno péčí o to, kde se pracuje, nikoliv tím, na čem jsme povinni pracovat. Čili údržba majetku a podobné věci. To je samozřejmě špatně, tenhle poměr. Je třeba ten poměr změnit, pootočít. Naši diplomaté nemohou být něco jako chalupáři. A já to chápu. Zejména na těch menších úřadech. Já taky, když si řeknu, že napíšu nějaký článek do novin, a teď mám dvě možnosti. Buď mám notebook někde v hotelu Four Seasons nebo kde. Totiž, všechny ty pokoje jsou stejné, ať je to v Praze, ve Washingtonu nebo v Moskvě. Tak to tam člověk napíše; za hodinu, za dvě je to hotové. Když si vezmu notebook na chalupu, že budu psát, no tak jak to dopadne, že ano. Nejdříve se seká tráva, pak se prostře stůl, otevře se víno a v neděli se člověk vrací a dopsáno to nemá. Takže očekávám, že pokud nějaké změny budou, že povedou k tomu, že prostě budeme více pracovat na tom, o čem jsem tady mluvil, a trošku méně chalupařit, jinak Vám děkuji za všechno, co jste pro českou diplomacii udělali, a velmi se těším na naši spolupráci.

**ČLÁNEK MINISTRA ZAHRANIČÍ A.VONDŘY
V HOSPODÁŘSKÝCH NOVINÁCH
11. ZÁŘÍ VČERA, DNES A ZÍTRA
(11.9.2006)**

Jedním z možných způsobů, jak se dívat na výročí významné události, je srovnání tehdejšího pohledu se současným. Krátce po útoku na »newyorská Dvojčata« jsem se vyjádřil, že - jakkoli obludný - je to především jeden další teroristický čin v dlouhé řadě. Do jisté míry jsem tak podcenil symbolickou hodnotu terorismu v přímém přenosu, která pozměnila svět. Většinu jeho obyvatel dala možnost uvědomit si, kde na prahu nového milénia stojíme.

Sebevražedný terorismus založený na radikálním islamismu řádil v té době již roky. Stejně tak nám několik let předtím dva útoky proti ambasádám ve východní Africe naplno ukázaly způsob myšlení, které staví počet obětí (a to včetně »vlastních« lidí) a mediální dopad akce nad vojenskou či politickou hodnotu konkrétního cíle. Nyní však mohli totéž naplno zhlédnout a vstřebat i ti, kteří se jinak všemu, co zavání politikou, vyhýbají.

Právě tak důležité bylo, že si nová fakta museli uvědomit i mnozí z těch, kteří se politikou a bezpečností zabývají profesionálně a kteří se často snažili nevidět nic, co by narušilo jejich sny o růžové budoucnosti lidstva po rozpadu bipolárního světa. Jedenácté září před pěti roky se tak stalo tím příslovečným zrnkem písku, které změnilo kvantitu v kvalitu. Šok z toho, co většina viděla na obrazovkách, titulních stránkách novin i jinde, vyvolal příval soucitu s napadenými i nebývalou vlnu upřímnosti.

Podoba nového světa

Veřejně se tak v euroatlantickém prostoru začala ventilovat skutečná podoba »nového světa«, aniž by se úporně hledaly výmluvy, že toto vše si přece způsobili Američané sami svou arogancí. Žádná předchozí událost na světě nevyvolala takové množství slaboduchých konspiračních teorií.

Většina si však byla - alespoň na chvíli - ochotna připustit, že tu existuje nový nepřítel. Nepřítel, který nás nenávidí ne kvůli nějaké konkrétní újmě, kterou jsme mu způsobili, ale kvůli tomu, že jsme a že jsme takoví, jací jsme. Ideoví vůdci teroristů se rádi zaštiťují »zločiny« Západu proti »muslimskému světu«, avšak jejich argumenty ukazují, že to jsou pouze zástupné výmysly.

Nepopírám, že tu jsou problémy z minulosti, že některé ze stížností mohou být i oprávněné. Avšak zjevnou realitou je, že to, co vede některé radikální islamisty k tak intenzivní nenávisti vůči nám, vychází z jejich vlastního prostředí, z jejich vlastní dynamiky ideového vývoje, kdy radikální interpretace náboženství převládne a zatlačí do pozadí vše realistické, umírněné a smířlivé. Vždyť mnozí z nich se tím ani povětšinou netají a rádi se našimi sdělovacími prostředky podělí o svou vizi celosvětového chalífátu, který mají nejen povinnost etablovat jakýmkoli prostředky.

Hodnoty nejen americké

Právě zářijový New York před pěti roky byl tím okamžikem, kdy se nám plně předvedlo, jakou novou dokonalou zbraň se jim pro své cíle podařilo vytvořit - sebevražedný terorista jako ultimativní forma sebeobětování a k dokonalosti dovedený nástroj víry. Tedy i cosi, co si zaslouží opěvování ze strany mas a porozumění ze strany tzv. liberálních myslitelů Západu. Byl však současně místem, které nabídlo všem ostatním prozření a uvědomění si, že to nejsou jen Američané, ale my všichni. Svoboda, lidská práva, rovnost všech a hospodářská soutěživost nejsou jen americké hodnoty, ale i naše.

Realita posledních let ostatně ukazuje, že jejich potenciální cílem jsme všichni. Londýn, Madrid, Moskva, Istanbul i Jakarta mohou vyprávět.

Jedenácté září tak bylo i zásadní výzvou k jednotě těch, které nová hrozba spojila. Bylo potěšením vidět, že skutečně většina zodpovědných představitelů euroatlantického světa ji coby takovou pochopila a zareagovala na ni. Bohužel tato jednota neměla dlouhé trvání.

Vracím se tedy k tomu, čím jsem tento text začal - tedy srovnáním vnímání situace v době po teroristickému útoku a dneškem. Megateror proti liberálním hodnotám našeho světa byl nejen okamžikem otevření se realitě, ale i otevřením se možností, jak se s hrozbou vypořádat. Chápejme tedy tuto dobu vzpomínání především jako připomínku toho, co jsme tehdy věděli a viděli jasně.

Svoboda, lidská práva, rovnost všech a hospodářská soutěživost nejsou jen americké hodnoty, ale i naše.

**PROHLÁŠENÍ MZV ČR
K TERMÍNU ROZŠÍŘENÍ SCHENGENSKÉHO PROSTORU
(12.9.2006)**

Česká republika je silně znepokojena odkladem termínu rozšíření schengenského prostoru. Změna harmonogramu pro výstavbu nového schengenského informačního systému na léto 2008 a odložení rozšíření schengenského prostoru na začátek roku 2009 znamená prodloužení nynějšího nežádoucího stavu, kdy čeští občané nemohou plně užívat jedné ze základních svobod Evropské unie, svobody volného pohybu osob.

„Chtěl bych naše partnery i české občany ubezpečit, že ČR bude i nadále usilovat o rozšíření schengenského prostoru, a tím i zrušení kontrol na vnitřních hranicích v odpovídajícím časovém termínu. ČR se dále bude snažit o sjednocení a koordinaci pozic dotčených států na regionální, bilaterální i evropské úrovni“, uvedl ministr zahraničí Vondra.

MZV

**ČLÁNEK MINISTRA A. VONDŘY
V DENÍKU MLADÁ FRONTA DNES
VISEGRÁDSKOU SPOLUPRÁCI BY BYLO PŘEDČASNÉ POHŘBÍVAT
(15.9.2006)**

Před patnácti lety byly v maďarském Visegrádu, v místě nedílně spojeném s maďarskou státností, položeny základy regionální spolupráce mezi bývalým Československem, Polskem a Maďarskem. Tato spolupráce obdržela visačku visegrádská skupina.

Visegrádskou skupinu dnes, po rozdělení Československa, tvoří čtyři státy, které mají mnoho společného. Dynamicky rostou jejich ekonomiky, stoupá jejich politické sebevědomí. S nadsázkou můžeme říci, že „vyšehradské“ proroctví „hvězdné budoucnosti“ má svůj reálný obraz v podobě hospodářských „tygrů“ v dnešní Evropské unii. Se vstupem do NATO a EU se mnozí ve Varšavě či Budapešti ptali, zda visegrádská spolupráce neztratila smysl. S nástupem nových vlád v Bratislavě a Varšavě pak někteří komentátoři v Praze vystavili Visegrádu málem úmrtní list. Realita je však úplně jiná.

Pomocnou ruku nabízí již šest let existující Mezinárodní visegrádský fond, do něhož členské země každoročně přispívají nemalými částkami. Fond podporuje nejen různé středoevropské vědecké, kulturní a komunální projekty, ale také nezištně pomáhá mladým lidem v Bělorusku nebo na Ukrajině a sdílí s nimi naše transformační zkušenosti. Zasedání ministrů zahraničních věcí visegrádské skupiny doporučilo minulý týden v Bratislavě navýšit roční rozpočet fondu na pět milionů eur.

Značka společných zájmů

Nejde však jenom o projekty a o peníze. Visegrád se stal značkou pro definování a obhajobu společných regionálních zájmů. Češi, Slováci, Poláci a Maďaři nepochybně stojí o to, aby Evropská unie uvedla co nejdříve v život všechny čtyři základní svobody - volný pohyb lidí, zboží, kapitálu a služeb. Snaha Bruselu odložit náš plný vstup do schengenského prostoru a otevření vnitřních hranic mezi námi a Unií je výzvou k možné kolektivní akci. Mohli bychom také dávat více najevo naši nespokojenost s pomalou liberalizací trhu služeb a se stále nerovným postavením našich zemí na trhu práce.

Klíčovým principem visegrádské spolupráce - a v tom se neliší od jiných moderních uskupení - je princip dobrovolnosti. Nikomu nemáme nic vnucovat. Jedině tak mohou být „visegrádská očekávání“, která jsou s naší skupinou zatím spojována více v zahraničí nežli doma, korunována skutečným úspěchem.

Prostředkem k cíli musí být dialog, vzájemná setkávání a snaha více se přiblížit lidem. Nůžky mezi uvažováním elit a obyčejných lidí se v Evropě rozevírají do nebezpečných rozměrů a je na čase činit maximum ve prospěch větší harmonie a souladu.

Blíže k lidem

První příležitostí přiblížit Visegrád více lidem je summit na úrovni prezidentů, který se uskuteční v naší zemi v pátek a v sobotu. Na pozvání Václava Klause se prezidentí sejdou nikoli v Praze, ale ve Slaném, kde se setkají s občany, a pak na zámku v Lánech. Je dobře, že hostitelé tímto rozhodnutím umožňují i jiným než hlavním městům, aby si užila „visegrádské“ magičnosti. Jde však o to, aby byla inspirace vzájemně sdílená. Slaný a jeho obyvatelé mají bezpochyby „visegrádskému“ dění co nabídnout a bylo by skvělé, kdyby je prezidentské setkání inspirovalo k aktivní účasti na nějakém visegrádsském projektu. Visegrád jako šifra pro chtěnou a užitečnou spolupráci napříč společenským spektrem plně odpovídá představě, co je to regionální vzájemnost.

Takový Visegrád stojí za to.

**ZÁZNAM VYSTOUPENÍ MINISTRA ZAHRANIČÍ A.VONDRY
NA SNĚMU SVAZU PRŮMYSLU A DOPRAVY V BRNĚ
EKONOMICKÁ DIPLOMACIE
(18.9.2006)**

Dobrý den,

děkuju, já tedy, když jsem dostal slovo, tak možná, než odpovím na ten lehký dotaz, tak se vyjádřím k tomu, co tady zaznělo dříve, na téma ekonomické diplomacie. Teda úplně na úvod. Když jsem do Brna dneska ráno dorazil, tak jsem se dozvěděl naprosto zdrcující zprávu, že tady ministr zahraničí nikdy v životě nebo alespoň po roce 1990 nebyl. To já osobně považuju za velice zneklidňující a chci tedy touto svou přítomností vyslat signál, že postoj Černínského paláce k českému podnikání se bude měnit.

Proč se bude měnit? My dokončujeme práce na programovém prohlášení této vlády a otázce ekonomické diplomacie, podpoře českého podnikatelského prostředí tam věnujeme mimořádnou pozornost. Já si myslím, že tady jsou důležitá tři východiska pro toto nové uvažování.

Za prvé jsme menší stát, který má jen omezené mocenské nebo silové nástroje a ekonomická výměna, ekonomická spolupráce je v naprosté většině u zahraničních států. Ta je tím hlavním prostředím, ve kterém se realizuje ta vlastní spolupráce, možná je to někde ještě i kultura, ale každopádně rozhodně to nejsou ty složky mocenské nebo bezpečnostní. To platí možná v případě našich spojenců, platí to třeba v případě některých krizových zemí, ale v té naprosté většině ostatních zemí je ekonomika naprosto dominantní.

Druhá věc - Česká republika může a samozřejmě se snaží navazovat na tradici země, která patřila kdysi dávno k průmyslově a hospodářsky nejvyspělejším. Bohužel, samozřejmě v důsledku poválečného vývoje ta značka často utrpěla značné šrámy. A my vidíme jako jeden z velkých úkolů tuto značku budovat znovu a to koordinovaně a velmi profesionálně. V posledních patnácti letech jsme možná těžili z určitého bonusu, který jsme měli tak trošku, já nevím, jestli zadarmo, prostě krása Prahy, známost jednoho, dvou českých představitelů... To bylo něco, co naši zemi činilo atraktivní, ale do budoucna nevidím já osobně jinou možnost, než ve znovuobnovení značky českého podnikání, českého průmyslu, české ekonomiky tak, jak to bylo kdysi dávno mezi dvěma válkami.

A konečně třetí faktor je faktor výzvy globalizace, to znamená imperativu pro nás obstát v zesíleném konkurenčním prostředí a tam samozřejmě součinnost sféry veřejné a soukromé, součinnost státu a podnikatelů, je naprosto klíčová. A pro to z těch problémů, které tady byly prezidentem Mílem vyjmenovány, já bych řekl, že pro nás, jako ministerstvo zahraničních věcí, je naprosto klíčový problém jeden a to je výkonnost státní správy. Já budu každopádně chtít posílit management, který se zabývá právě oblastí ekonomické diplomacie a propagace státu v zahraničí, nebudu chtít vést žádnou válku o kompetence, žádnou válku institucí, ale naopak ruku v ruce s Martinem Římanem a dalšími lidmi z české vlády pracovat ve prospěch celku.

Budu chtít hlavně jednu věc - já se tři roky pohyboval v businessu a myslím si, že - a to platí nejen pro ministerstvo zahraničí, ale pro českou správu, státní správu obecně, že je daleko víc třeba posílit takový ten princip ekonomického uvažování od prvního dne, od první minuty jakéhokoli vyjednávání. Prostě všechno v lidské společnosti stojí v první řadě na takovém tom principu má dáti – dal a myslím si, že je velmi důležité, aby se více tímto principem řídila i státní správa.

A teď pokud jde o tu jednodušší otázku. Já samozřejmě souhlasím a stojím za tím, co tady říkal premiér, že je v první řadě nutné odstranit neduhy na trhu práce systémově tady doma. Já teď v rámci svých podzimních aktivit jezdím hodně po venkově a narážím na to dnes a denně, že prostě celá plejáda lidí nechce pracovat, protože pro ně je výhodnější nepracovat v důsledku sociálních dávek. Ale samozřejmě chápu, že na tom pracovním trhu těch kvalifikovanějších pracovních sil je. Českému businessu může pomoci i větší otevřenost v tomto smyslu a podívejte, tady ministerstvo zahraničí vždycky bude patřit k institucím, které se budou spíše stavět za otevírání země, než za její uzavírání. Je to samozřejmě věc další komunikace zejména s ministerstvem práce a sociálních věcí, které se mimochodem za předcházející vlády poměrně stavělo proti některým opatřením a je to samozřejmě také věc komunikace s ministerstvem vnitra, ale co já za sebe mohu slíbit, tak já budu stát vždy na té straně větší otevřenosti.

Děkuji za pozornost.

MZV

**PROHLÁŠENÍ MZV ČR
K NEPOKOJŮM V THAJSKU
(20.9.2006)**

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky se znepokojením a obavami sleduje vývoj vnitropolitické situace v Thajsku. Vyjadřujeme naději, že politické rozpory budou vyřešeny v souladu s demokratickými principy.

MZV

**PROHLÁŠENÍ MZV ČR
KE ZPRÁVĚ EVROPSKÉ KOMISE O STAVU PŘIPRAVENOSTI
BULHARSKA A RUMUNSKA NA ČLENSTVÍ V EU
(26.9.2006)**

Ministerstvo zahraničních věcí ČR vítá, že dnes uveřejněná monitorovací zpráva Evropské komise potvrzuje připravenost Bulharska a Rumunska stát se členy Evropské unie k 1. lednu 2007. Vstup obou zemí k tomuto datu Česká republika dlouhodobě podporuje.

MZV hodnotí monitorovací zprávu Evropské komise jako objektivní a vyváženou. Zpráva zdůrazňuje vysoký stupeň připravenosti obou zemí na členství v Evropské unii. Současně však Evropská komise konstatuje přetrvávající problémy v konkrétních oblastech přípravy a vyzývá obě budoucí členské země k jejich urychlenému splnění. Pro oblasti, kde by se k datu vstupu do EU nepodařilo plnohodnotně dokončit přípravu, navrhuje Evropská komise opatření, jejichž realizace má dokončení této přípravy napomoci.

MZV ČR zdůrazňuje význam kvalitní přípravy na členství v Evropské unii. V této souvislosti oceňuje pokrok, kterého obě země dosáhly od poslední monitorovací zprávy Evropské komise uveřejněné v květnu 2006. MZV ČR hodnotí opatření navrhovaná ve zprávě Evropské komise jako podnět pro obě země k co nejrychlejšímu dokončení příprav v oblastech, kde nadále přetrvávají určité nedostatky. MZV ČR pevně věří, že obě země vyvinou v tomto smyslu zvýšené úsilí ještě v období zbývajícím do konce tohoto roku.

MZV

**PROJEV MINISTRA ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ A. VONDŘY
NA 61. VALNÉM SHROMÁŽDĚNÍ OSN
V NEW YORKU
(27.9.2006)**

Madam President, distinguished delegates, ladies and gentlemen,

Let me start by congratulating you, Madam President, on your election and by wishing you every success in the coming months of hard work. The outgoing president of the General Assembly, Mr. Eliasson, left an impressive track of progress in number of reform issues and it is my expectation that you, Excellency, will continue in meeting the high standards set by him. Behind many changes here in the UN over last decade we felt soft and decent hand of one distinguished person – Kofi Annan – and as he is getting ready to leave his position at the helm of the UN secretariat, I am taking this opportunity to thank him most cordially for all he has done. He made it very difficult and challenging for his successor, to do the job with the same vigor, skill and dedication.

To choose the right successor will definitely not be an easy task, but I do not want to leave this tribune without stating clearly the preferences of the Czech Republic. No personality from my own regional group has occupied this important post so far, and we think that time has come to seriously consider such option. Mrs. Vike-Freiberga of Latvia is an excellent candidate who qualifies perfectly well for the position of Secretary General and she can count on our full support.

Madam President,

Let me also welcome a new member of the UN, the Republic of Montenegro whose presence here brings us closer to the goal of the truly universal UN.

The distinguished President of Finland already spoke on behalf of the EU a few days ago and the Czech Republic fully associates itself with that statement. The EU invested a huge effort into preparations for this session, and my country was an integral and active part of this process. Therefore, I can limit myself to sharing with you just a few ideas and comments on issues that are in the forefront of our interest.

Madam President,

All of us – I strongly believe - want this world to be a safer place. This is a bottom line. And yet, the absence of safety and security seems to be almost omnipresent. There is a lack of support for billions of people suffering from hunger and diseases in developing countries. There is a lack of protection for many exposed to various environmental risks and natural hazards. There is a widening debate on energy security. There is lack of freedom and dignity for many women and men living under oppression. There is a lack of peace and sense of vulnerability vis-a-vis all kinds of armed conflict. And, on top of all that, there is the ominous threat of terrorism, often fed by islamist extremists, creating fear and hitting targets around the globe (including their very own countries). All this makes it imperative for us to continue adapting our security systems; otherwise we will not be able to face this threat. And we need to be efficient.

To make the world a better and safer place is a complex challenge. It engages individual states as well as various international organizations. But at the global level, the role of the UN in responding to this challenge is irreplaceable. The Millennium Summit in 2000 and the Summit 2005 enormously helped in shaping our agenda to that effect, among others by balancing security, development and human rights concerns. We know what should be done – and we are so often failing to deliver, as our collective will is not strong enough to support the implementation of designed measures and actions. We often know the diagnosis, we know the right remedy and yet - we are unable to apply it.

Madam President,

Two weeks ago, we were commemorating the 5th anniversary of the horrible terrorist attacks not only against the US, but I dare to say, against our shared values. The world after 9/11 is not what it used to be, and the UN had to adapt accordingly. On the eve of this chilling anniversary, we succeeded in adopting the landmark UN Global Counter-Terrorist Strategy, building on the previous efforts of both the Security Council and the General Assembly. I hope that this strategy will become more than guidance – that it will become a real tool and real help for those who fight the scourge of terrorism in the field.

There is a general agreement that the international community and the UN should do much more for states and territories recovering from conflicts and disorder. Now we have the UN Peacebuilding Commission and there is a spirit of hope that the Commission will lead the efforts in generating both the political will and the means to assist countries in post-conflict environment, promoting the rule of law and democratic values, and preventing them from slipping back. The Czech Republic stands ready to assume its duties as a member of this Commission from January 2007.

Peacebuilding has to maintain strong ties with peacekeeping. Indeed, we are facing a surge of demand for that service provided by the UN, with Lebanon as the most recent example. But even if the Blue helmets were multiplied, there would still be a room for meaningful engagement of regional organizations in assisting the UN in maintaining peace and security. I welcome recent debates on the role of these organizations, which already shoulder a fair part of the burden in Afghanistan, in the Balkans, in the DRC or in Sudan. From our trans-Atlantic perspective, I particularly applaud the intensifying cooperation among the UN, the EU and the NATO, and I am proud to state that my country is an active part of this scheme with its strong presence in K-FOR in Kosovo and in ISAF in Afghanistan, ready to look for other forms of support where we are not directly involved.

Madam President,

It was very unfortunate that the UN Summit last year was not able to find a common language on disarmament and non-proliferation. The uncontrolled spread, illicit trafficking and the use of conventional arms against civil population, the deadly occurrence of landmines – this all continues to fuel conflicts, human suffering and insecurity around the globe. My country supports all efforts, as well as several programs, to bring the arms trade and use of arms under a stronger control. But there is an even greater threat – a possible proliferation of weapons of mass destruction.

We welcome the fact that the Security Council is increasingly engaged in these matters, the resolution 1540 being a major step forward, followed most recently by strong signals addressed to the DPRK and Iran. Both these countries should fully comply with the nuclear non-proliferation regimes and to abandon any ambitions going beyond the peaceful use of nuclear power.

Madam President,

There is no freedom or security where masses of people are plagued by poverty, hunger and unhealthy living conditions. The Government of the Czech Republic therefore attaches great importance to the development cooperation and to achieving the Millennium Development Goals. After the economic transformation in 1990s, we have been steadily, year by year, increasing our development aid. In 2005, for example, the Czech development assistance increased by 16% in real terms, (reaching the level of 0.11% of our gross national income), which makes us in that regard probably the leading country among the new EU members. Our humanitarian aid grew even more sharply and we are determined to continue this trend. My country also supports measures that can be even more helpful – a fair solution of the debt problem for poor countries, limiting of agricultural subsidies and creating freer conditions for trade. In that, we associate ourselves with the idea of Global Partnership for Development.

The development assistance is more effective where it matches with stable and predictable conditions, rule of law, democratic structures, successfully fought corruption and respect for human rights – not mentioning that these qualities themselves attract funds as they are worth supporting and cultivating. The attention paid to these issues by the UN has grown significantly over last decade, resulting, among others, in establishing of the UN Democracy Fund last year. My country was one of the first contributors to this Fund. We are on the right track here, and I feel that we could go even further along this road.

Also last year, the UN Summit decided - as part of the overall UN reform - to transform and upgrade the Commission for Human Rights into the Human Rights Council. We have to work hard with others in Geneva to make it a beam of hope for millions of people living under oppression and deprived of their rights in different parts of the world. The transformation of the UN human rights machinery will be a failure unless the new body is stronger and more efficient than the old one, unless it succeeds in enhancing the special procedures and country-oriented activities, unless it finds ways and means to deliver its messages to where they are addressed, unless it secures full international cooperation in enforcing elementary standards of fundamental human rights. Regimes that behave contrary to all democratic principles, use their illegitimate power against their own citizens, imprison arbitrarily their opponents and violate elementary standards of the Universal Declaration of Human Rights have to be confronted with an efficient system. It is one of the sad ironies of our time that Aung San Suu Kyi remains under house arrest in Myanmar 15 years after being awarded the Nobel Peace Prize. We cannot remain silent when members of peaceful democratic opposition in Cuba calling for national dialogue and reconciliation are still jailed and harassed as alleged enemies of state. We have to raise our voice of solidarity when a presidential candidate of democratic forces in recent presidential elections in Belarus Aleksandr Kozulin is sentenced to a term in prison for alleged incitement of disorder.

Madam President,

Over several years, “reform” was one of the most frequented – and often misused – words in our UN vocabulary. But even skeptics cannot deny that the UN in 2006 is profoundly different from the UN 10 year ago. While some reform projects were put aside, number of others was carried out, and some – most notably the long overdue reform of the Security Council – continue to wait for the green light. This year’s highlight is the management reform and the reform of the UN development machinery (the system-wide coherence). If we succeed in these areas, the UN could become stronger, leaner, less bureaucratic and more operational. Let us hope, that these changes will be backed by adoption of a new and fair scale of assessments, by adequate budget and payment discipline, and last but not least, by progress in implementing the Capital Master Plan.

In concluding, let me assure you, Madam President, that my Czech Republic is ready to fulfill in timely and orderly manner all its obligations as a member of the UN, including our increased share of the overall budget and our contributions to the peacekeeping operations. We acknowledge and honor our share of responsibility. And more than that – we continue to increase the volume of humanitarian aid and engage ourselves in assisting peace and security in number of areas around the world. I believe this qualifies my country as a strong candidate for the elected seat in the UN Security Council for the term 2008-2009.

Thank you for your attention.

MZV

ČESKÁ ZAHRANIČNÍ AKTIVITA NA DALŠÍCH ÚROVNÍCH

ZÁZNAM Z TISKOVÉ KONFERENCE BISKUPA V. MALÉHO O SITUACI V ÍRÁNU (14.9.2006)

Biskup Václav Malý přiblížil na tiskové konferenci postřehy ze své cesty po Íránu, kterou navštívil ve dnech 26.8. - 9.9.2006. Do této muslimské země přijel jako předseda Rady Iustitia et Pax při České biskupské konferenci. "Křesťané z Íránu emigrují, takže se může stát, že za několik let jich v této zemi bude minimum," uvedl biskup Malý. Biskup Václav Malý se v Íránu mimo jiné setkal s rodinami politických vězňů i představiteli náboženských a občanských hnutí. Posláním Rady Iustitia et Pax je sledování lidských práv nejen v Česku, ale i v zahraničí. "Křesťané to v Íránu nemají lehké. Jsou omezováni ve své činnosti, například tím, že nemohou křesťanství šířit mimo své řady a plně rozvinout charitativní činnost. Křesťané z Íránu emigrují, takže se může stát, že za několik let jich v této zemi bude minimum." Křesťané jsou podle něj omezováni dále tím, že nemohou být státními zaměstnanci nebo velet v armádě. V zemi je také několik set politických vězňů. Lidé se stávají oběťmi unosů a rodiny se posléze nic o svém příbuzném nedovědí. Stav vězeňství je špatný. Je zde nedostatečná lékařská péče, šíří se AIDS a užívání drog. Časté jsou sebevraždy, fyzické mučení, trest smrti a sexuální násilí.

Biskup Václav Malý se dotkl také omezování práv žen. Týká se např.: povolení k zahraniční cestě, otázek spojených s dědictvím a faktu, děti při rozvodu manželů připadnou automaticky otci. Nezletilá dívka, která opustí rodinu je rodinou zavržena a zůstává bez prostředků. Výjimkou nejsou ani případy kamenování žen, které se údajně dopustily cizoložství." V Íránu existuje polygamie a takzvané dočasné sňatky, což je v podstatě prostituce posvěcena tamními zákony.

V Íránu, kde je rozšířena šíitská tradice islámu, je zákaz šíření a užívání drog. Přesto se ze sousedního Afghánistánu, kde převažuje sunnitská větev, pašuje hlavně opium. "Jistou chybou Evropanů a Američanů je, že vidíme islám jako jednoditou pospolitost, ale zdaleka tomu tak není," uvedl biskup Václav Malý.

Írán se podle slov biskupa Malého obává zahraničních sankcí, což již nyní tamní obyvatelé pociťují v úbytku zahraničních turistů. Možností většího otevření této země by podle biskupa mohlo být nabídnutí stipendia zahraničním studentům. Společnost v Íránu není tak fanatická, jak prezentují média. Většina Íránců nesouhlasí s podobou současného politického režimu. Nadějí je podle Malého početná mladá generace. "Mladá generace už si tolik nepamatuje minulost a má přístup k internetu, i když i tady, podobně jako v Číně, platí různá omezení internetových hesel. Zároveň probíhá kampaň proti satelitům, které jsou oficiálně zakázány, ale na dosti domech jsem je viděl. Mladá generace snad najde způsob změny společenského klimatu." dodal biskup.

Na univerzitách studuje 65% dívek a 35% chlapců, takže roste generace vzdělaných žen. V zemi existuje sedm nezávislých novin, působí mnoho občanských iniciativ, probíhají také diskuse na závažná témata, jako je korán, modernita nebo globalizace. Podle poznatků Václava Malého ztratily Spojené státy americké kvůli vpádu do jižního Libanonu svou pověst i u některých mladých lidí. Mládež to vnímá, že sice nemohou vázat politickou moc na náboženství, ale USA jsou pro ně znamením šíření křesťanství spojeného s mocenským postavením. "V tomto ubližují Spojené státy americké pochopení křesťanství", uvedl na tiskové konferenci biskup Václav Malý.

Česká biskupská konference

Obsah:

PREZIDENT ČESKÉ REPUBLIKY	1
PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY POSLANECKÁ SNĚMOVNA	3
PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY SENÁT	6
VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY	8
MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ	31
ČESKÁ ZAHRANIČNÍ AKTIVITA NA DALŠÍCH ÚROVNÍCH	51

Není-li u jednotlivých příspěvků uvedeno jinak, bylo použito informací ze zdrojů ČTK

ISSN 1210-5600

Zahraniční politika České republiky – Dokumenty.
Vydává odbor administrativy a zpracování informací
Ministerstva zahraničních věcí ČR, Praha.
Odpovědný redaktor PhDr. Vladimír Chaloupka